ocak-şubat
1976
YIL: 3 SAYI: 18
HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

genel kurulumuzun görüşü:

MC HÜKÜMETİ İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR

İstanbul Şubemizin 17. Genel Kurulu 18 Ocak günü Şişli Terakki Lisesi Salonunda toplandı. Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel Birdal'ın açış konuşmasıyla başlayan genel kurul, odamız üyelerinden san'atçı Ali Rıza Binboğa'nın yönettiği İstiklâl Marşı ve «devrimler uğrunda can vermiş tüm yurtseverlerin anısına» yapılan bir dakikalık saygı duruşuyla sürdü.

Yapılan seçimlerde, kongre divan başkanlığına, Ali Rıza Akçan, Başkan yardımcılıklarına Ahmet Kutlubay ve Ünal Akıncı, yazman üyeliklere Emin Kıranta, Yaşar Ural Emin Karaşin ve Armağan Aytaç oy sayım kuruluna Ahmet Akçay Servet Coşkun Kumsal, Naci Aluç, Arif Soran Nasuh Perdahcı ve Oğuz Bulgulu seçildiler.

Genel Kurulumuza CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, TBMM Başkanı Kemal Güven, Cumhuriyet Senatosu üyesi Selâhattin Babüroğlu, İstanbul Valisi Namık Kemal Şentürk TÜTED ve TÖB-DER ile Kimya, Ziraat, Maden Mühendisleri Odaları başarı mesajları gönderdiler.

E.M.O Genel Başkanı Ahmet Varol'un gündem dışı yaptığı «Genel Kurulun ve sonuçlarının halkımıza yararlı olmasını» dileyen konuşmasından sonra gün demin diğer madeleri oldan Yönetim ve Denetim Kurulları Raporlarının okunulmasına geçildi. Yönetim Kurulu adına Selçuk Esen'in, Denetim Kurulu adına Atilâ Özsöz'ün okuduğu raporlardan sonra yapılan oylamada Yönetim Kurulu, büyük bir oy çokluğu ile aklandı.

Bu arada Genel Kurul Başkanlık Divanına bir önerge verildi. Önergede elektrik enerjisi ve ülkemizin öbür sorunlarıyla ilgili bir açıklamanın yapılması savunuluyordu. Önerge ekli olarak başkanlık divanına sunulan görüşler genel kurulun büyük çoğunluğunca benimsenerek kabul edildi. MC Hükümetinin parlamenter yollardan düşürülmesini istendiği görüşleri, bu sayfamızda yandaki sütunlarda veriyoruz.

Genellikle olgun bir hava içinde geçen genel kurulda verilen bir başka önerge ile yeni Yönetim ve Denetim Kurullarının seçimi öne alınarak gizli oylamaya geçildi. Oy sayım ve döküm işlemlerinin sürdürül

Sonu 12'de

kamuoyuna duyuru

Genel kurulumuza, basına ve kamuoyuna elektrik mühendislerinin görüşü olarak açıklanmak üzere bir önerge sunuldu. İstanbul'un ve Türkiye'nin enerji sorunu, ülkemizdeki çalışanların sorunları, Devlet Güvenlik Mahkemeleri ve MC iktidarının niteliği üzerine getirilen görüşler genel kurulumuzca kabul edildi.

Enerji sorunumuz ve İstanbul'un Elektrik Sorunu ile ilgili metin odamızın şimdiye dek savunduğu görüşlerin bir yinelemesiydi. Bu bölümü Aydınlığa Doğru'nun ekinde, İstanbul'un Elektrik Sorunu başlıklı bildirimizde bulabilirsiniz.

Bildirinin öbür bölümlerini aşağıda veriyoruz.

ÇALIŞANLARLA İLGİLİ OLARAK:

Kamu kesiminde çalışan üyelerimizin, ekonomik yapıdaki enflasyonist gelişmeden daha az zarara uğramalarını sağlamak ve mesleğimizle ilgili girişimlerde ülke çıkarları doğrultusunda ağırlıklarını koyabilmeleri için, grev ve toplu sözleşme olanaklarıyla donatılmış sendikal haklara kavuşturulması zorunludur.

Enflasyonist baskıların ezgisini azaltmak üzere, sendikal haklar getirilmeden önce acil bir önlem olarak kat sayının bu yıl 17 ye yükseltilmesi genel kurulumuzun dileğidir.

Maddi baskının dışında tüm memurlar gibi kamu kesimindeki teknik elemanları da tedirgin eden memur kıyımına ve karda kışta, aile bütünlüğünü parçalayan sürgünlere son verilmelidir.

Memur maaşlarından MEYAK adına kesilen, ama memur yararına değil, tekelci sermaye kesimi yararına kullanılan paralar geri verilmelidir.

Sonu 12'de

başyazı

RENKLİ TELEVİZYON VE SİYASET

RENKLİ TELEVİZYON VE SİYASET

Ocak ayında Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul şubesi olarak renkli televizyon konusunda basına bir açıklama yaptık. Elektronik sanayiinin bugünkü montajcı niteliğinden, renksiz TV montajından dolayı dışarıya yılda yarım milyar lira ödediğimizden, renkli TV ile bu miktarın en azından iki buçuk milyara çıkacağından sözettik. Ve renkli TV girişimlerinin, MC iktidarınca göz boyama aracı olarak kullanılmasının dışında bir işlevi olamıyacağını vurguladık.

Açıklama basında geniş bir yer aldı. Başyazılara, fıkralara konu oldu. Hatta bu açıklama, MC'nin lider partisinin sözcüsü durumundaki bir gazeteye büyük boy ilanlarla başyazar olarak geçen bir sermaye sözcüsünün başyazı köşesinde bile yer aldı. Bu başyazar renkli TV'ye karşı çıkışa o kadar kızmış olacak ki, bütün meslek odalarını siyasetle uğraşmakla suçlamaya kadar gitmiş. Hatta bu alanda yasaların yetersizliğinden söz etmiş.

Aslında bu cinsten tepkiler bizce yeni değil. Çok sık, değişik ağızlardan ama hep sermayenin ağzından gelen yıpratma eleştirileri bunlar. Büyük tirajlı bir gazetede not defterlerini yayınlıyan bir yazarın da dönem dönem değindiği ,bu alanda uyarılar yaptığı biliniyor.

Öncelikle bir noktanın altını çizelim. Bu cinsten demagojiye dayalı tepkilere yol açtığına, sermayenin sözcülerini rahatsız ettiğine göre, meslek odalarının çalışmaları doğru bir çizgide. Çünkü, sermaye, bilinmesi istenmeyen gerçeklerin açıklanmasından rahatsız olur. Meslek odaları da kendi uzmanlık alanlarındaki sömürü me-

Sonu 12'de

aydınlığa doğru

ZAM VAR MI, YOK MU

Başbakanın ve Maliye Bakanlığı yetkililerinin daha önce aksini öne sürmelerine karşılık, elektrikli ev aletlerine % 10 oranında zam yapılmıştır. Elektrikli ev aletleri üreten firmaların zam talepleri uzun süredir fiyat kontrol komitesinde bekletiliyordu. Ancak firmalar taleplerinin kısa sürede cevaplanmaması nedeniyle kaçamak yollara başvurdu. Maliye Bakanlığı yetkililerinin «elektrikli ev aletlerine zam yok» biçimindeki açıklamasından sonra İstanbul Şubemiz durumu kamuoyuna açıklamıştı:

Maliye Bakanlığı yetkililerinin açıklamasını ve zamları bildiren gazete küpürleri.

«Maliye Bakanlığı yetkililerince, Fiyat Kontrol Komitesi'nin çalışmalarıyla ilgili olarak yapılan açıklama gerçekleri yansıtmamaktadır. Buzdolabı, çamaşır makinesi, televizyon, elektrik süpürgesi gibi elektrikli ev aletlerine gerçekte, firmaların talep ettiği oranda fiyat yükselmesi getirilmiştir. Ancak bu fiyat yükselmesi üretilmekte olan bir mamülün satış fiyatına zam yapılması biçiminde yürülüğe konmamıştır. Firmalar piyasaya yeni modeller sürerken, bu mamülün satış fiyatı hakkında Fiyat Kontrol Komitesinden izin almamaktadırlar. Ancak, girdi masrafları dolayısıyla, maliyeti daha düşük yeni tip mamül daha yüksek bir kar oranı ile piyasaya sürülmektedir.

Örneğin bir televizyon montaj şirketi büyük bir reklam kampanyasıyla «aile tipi TV» piyasaya sürmüştür. Bu TV alıcısı normal tip TV'den çok

Sonu 12'de

TEKNİK ELEMANLARIN TOPLUMSAL DÖNÜŞÜMDEKİ ROLÜ

ÇEVİREN : GÖNÜL TAYLAN

Torino'da toplanan «Birinci Uluslararası Mühendis, İdari Kadro Bilimadamı ve Teknisyenler Konferansında, konferansa katılan delege ve örgütlerin ortak görüşlerinden birincisi olan «Teknik Elemanların Toplumsal Dönüşümdeki Rolü» konulu yazının I. ve II. bölümlerini geçen sayılarımızda vermiştik. Aşağıda bundan önce çıkan bölümlerin özetini, yazının III. ve son bölümünü bulacaksınız.

DAHA ÖNCE ÇIKAN BÖLÜMLERİN ÖZETİ

Bilim ve teknolojinin üretimde ekonominin yönetiminde, toplumsal yaşam ve kültür alanındaki rolü artmaktadır. Sanayileşmiş ülkelerde toplam milli hasılanın normal olarak % 30'u araştırma ve geliştirmeye ayrılmaktadır. Araştırma, diğer üretim eylemlerinden farklı olarak bilgi eylemidir. Bilimsel anlayışın üretim metotlarına geniş ölçüde girmesi sadece teknik elemanların sayısını artırmakla kalmamakta, onların çalışmasına daha da bilimsel içerik kazandırmaktadır.

Bilimsel araştırmaların yöneldiği sahalar üretimin ve üretimde çalışan teknik elemanların gereksinmeleriyle belirlenmektedir. Kısaca teknik elemanların rolünde niceliksel ve niteliksel bir değişim olduğu gözlenmektedir. Bu gelişim üretimin uluslararasılaşması gerçeğinden ayrılamaz.

Teknik elemanlar, gerek araştırma, teknoloji üretim ve yönetim de, gerekse de toplumsal mücadelede ve toplumun dönüşümün de özel bir role sahiptirler.

Teknik eleman sorunu sendikal hareket içinde başlı başına bir sorun olmuştur. Oysa teknik elemanların kendilerine özgü sorunları ücretli işçilerin genel talepleriyle iç içedir ve onlardan ayrılmaz.

Fakat teknik elemanların sendikal hareketlerinde çeşitli sorunları vardır. Örneğin:

a—) Artan sayıda teknik elemanı nasıl sendikalara çekmeli.

b—) Teknik elemanların sendikal hareketin geniş kapsamlı amaçlarına karşı olumlu tavır almaları nasıl sağlanmalı.

Bu sorunlardan herhangi biri çeşitli ülkelere de farklı önem arz etmektedir. Ayrıca yalnız sendika üyesi olmakla yeterli değildir. Toplumsal sorunların farkında olmakta gereklidir. Bu açıdan sendikal hareket eğitici bir rol oynamalıdır.

Ayrıca teknik elemanlar çalışanların bir parçası olmakla birlikte, a—) Bilgi düzeyleri. b—) kuruluşlarda gördükleri işlevlerin niteliği açısından da farklılık gösterirler.

Oysa bilimsel ve teknik devrimde beraber çalışan herkesin yönetime katılması bir gereklilik olmuştur. Çağdaş ekonominin yönetimi, artık merkezi ve hiyerarşik yapılara olanak vermemektedir.

Bütün bunlar şu gerçeği ortaya çıkarmaktadır; Günümüzde teknik elemanların tarafsız olması sözkonusu değildir. İşçilerin yanındaki yerlerini almadıkça bilinçli veya bilinçsiz olarak ama kesinlikle işçi sınıfının karşısında olacaklardır. Ve aynı zamanda kendi gerçek çıkarlarına karşı çalışmış olacaklardır.

Az sayıda yüksek derecede gelişmiş ülke, geniş bir kaliteli teknik eleman kadrosuna sahip olurken, diğerleri giderek artan ölçüde teknolojik gerilik içine sürüklenmektedir.

Gerçekte gelişmiş kapitalist ülkelerde teknik elemanların durumları da olumlu yönde gelişmemektedir. Çünkü, tekelci kontrol tek ölçü olmuştur. Kapitalistin kârını en yükseğe ulaştırma eğiliminin gereği olarak iç işlemlere bölünmüş veya indirgenmiştir.

Teknik elemanların içinde bulunduğu çıkar çelişkisi, bilimsel teknisyenin ve bilimsel yöneticinin rolünün inkâr ve reddedilmesinden faydalanılmaktadır. Teknik elemanlara, kendilerini firma veya mamul ile bir tutmaları önerilmektedir.

Eskiden ulusal çıkar, yalnız savaş dönemlerinde sözkonusu edilirdi. Oysa sermaye teknik elemanlar ve diğer geleneksel olarak sendikasız kesimler arasında hızla ve kitlesel olarak gelişen sendikalaşma eğitimine barış döneminde savaş ilan ederek cevap vermektedir.

Sendikalar teknik elemanlara örgütlenme olanağı verecek ve böylece onlar kendi özgül çıkarlarını savunabileceklerdir. Sendikal, bireylerin toplu eylemle korunmasıdır.

Böylece Pratik bir hedef: Teknik elemanları devletin ve işverenlerin maddi ve manevi baskılarından kurtarmak gereklidir.

SOSYALİST ÜLKELERDE DURUM

Sosyalist ülkelerde sendikaların deneyleri teknik elemanların toplumsal rolünün saptanması açısından eşsiz olanaklar sağlamaktadır.

Tüm toplumsal kategorilere ait emekçiler, üretim araçlarının toplumsal mülkiyet nedeniyle bütünleşmişlerdir. Emekçiler üretici oldukları gibi üretim araçlarının da sahibidirler.

III. BÖLÜM

Yerli dil ülke yönetiminde çok az kullanılır. Sanayi ve ticaret firmalarında ise hemen hiç kullanılmaz. Genel olarak teknik eleman sayısı düşük, onlara olan gerek ise büyüktür. İşçilerin çoğunun mesleki nitelikleri çok düşük düzeydedir. (Bazı ülkelerde % 95 i okuma yazma bilmez.)

Böyle ülkelerin bilimsel ve teknik devrimden yararlanması gerçekten çok zordur, ve bu nedenle kapitalist kalkınma yolu büyük bir engeldir.

Teknik elemanların işlevine gelince, bu tür ülkelerde sorumluluk düzeyi en düşük işlere mahkum edilmişlerdir. Özel kesimde yardımcı eleman durumunda veya işverenin kuklasıdırlar. Baş yönetici çoğu kez ecnebidir. Kamu kuruluşlarında veya kamu iktisadi kuruluşlarında, resmi sorumlulukları varsa da, gerçekte kendileri dışında oluşturulmuş ve geliştirilmiş kuralların ve kararların zoraki ve kesin uygulatıcıları durumundadırlar. Çalıştıkları kuruluşun gelişmesinde katkıları olabilecek yetkiden yoksundurlar. Bazen, nitelikleriyle hiç ilgisi olmayan görevlere ve işlere atanırlar.

Böylesine koşullarda çalışan teknik elemanlar için sendikal eyleme katılmak yine de çok kolay değildir.

Kesin bir yoksulluk içinde yaşayan geniş işçi-emekçi kitlelerinin ortalama geliriyle karşılaştırıldığında, teknik elemanların gelirleri önemli olmaktadır. Öteyandan geniş işçi kitlelerinin çok düşük eğitim düzeyi ile teknik elemanların bilgi düzeyi arasındaki büyük fark, onlara manevi bir üstünlük sağlamaktadır.

Bu ve benzeri gerçekler, teknik elemanların siyaset dışında kalmalarına, kitlelerden kopmalarına beyin göçüne olanak sağlayabilir, veya onlara bir üstünlük hissi verebilir. Teknik elemanların siyaset dışında kalmaları bazı ülkelerde, siyasi iktidarla ideolojik ve politik bütünleşme olarak nitelendirilmektedir. Siyaset dışı kalmak bazı teknik elemanlar için maddi koşulların baskısı ile kabul edilmiş bir durumdur. Bazı hükümetler, teknik elemanların var olan sisteme bütünleşmesini güçlendirmek için, mesleki örgütler kurmaktaysalar da bu her zaman başarılı sonuç vermemektedir.

Öte yandan, teknik elemanlarla işçiler arasında, ulusal kurtuluş savaşı sırasında kurulmuş olan politik bağları, gözönüne almak, teknik elemanların kendi kaynağı olan ulusal burjuvaziye yakınlığı ne olursa olsun, gereklidir.

Ülkeden ülkeye değişen bu karmaşık durum içinde bile, teknik elemanların toplumsal rolü, somut bazı taleplerin ortaya atılması sonucunu doğurmuştur.

Tüm çalışanların ortaklaşa, yönetime katılması ve bu amaçla gerekli tüm bilginin kullanımlarına sunulması aşamasından önce, daha yüksek eğitim, daha yüksek mesleki nitelik ve geniş halk kitlelerinin kültürel düzeyinin yükseltilmesi gibi somut mücadele alanları öncelik kazanmaktadır.

Bu yönde mücadele ederken, gelişmekte olan ülkelerin teknik elemanları kendi kişisel çıkarlarını da savunmuş olmaktadırlar. Çünkü kendi entellektüel gelişmeleri tüm ulusun kültürel gelişmesine bağlıdır.

Genel olarak diyebiliriz ki, yabancı güçlerin ve ekonomik grupların, ulusal kalkınma çabaları ve sonuçları üzerindeki doğrudan veya dolaylı tekelci baskılarına ve egemenliklerine karşı durmakta, teknik elemanların büyük çıkarları vardır.

9 — Teknik elemanları, toplumsal ve sendikal eylemlere kazanmak nasıl olanaklıdır?

Teknik elemanların toplumsal rolünü, bir kavram olarak tanımlamak yeterli değildir. Gerekli olan bu kavramın küçük bir azınlıkça değil de geniş teknik eleman kitlelerince benimsenmesidir. Bu onların kendiliğinden bu bilince gelmeleri ile sağlanamıyacağı gibi sendika örgütlerinin doğmatik ve otorite sahibi iddiaları ile de olanaksızdır.

Sendikal örgütlerimiz teknik elemanların toplumsal rolü konusunda kendi savlarının doğru olduğuna ve bunun teknik elemanların kendi çıkarlarıyla uyuştuğuna inanmaktadırlar. Nevarki duruma göre değişen pek çok nedenle, bu görüş elemanların geniş kitlelerince paylaşılmamakta veya kuramsal olarak benimsense bile, davranışları bununla uyum içinde olmamaktadır. Özellikle bazı teknik elemanlar, hala tekniğin içinde bir çıkış yolu bulacaklarını ve toplumsal sorumluluklarından kaçabileceklerini savunmaktadırlar.

Denilebilir ki, eğer sendikaların teknik elemanlara tam güveni varsa, kendiliklerinden teknik elemanların çıkarlarını savunmak görevini yüklenerek, diğer çalışanlarla kendilerinki arasındaki ilişkiyi onlara kanıtlıyabilirler. Böylece, teknik elemanlar toplumsal rollerinin bilincine vararak, sendikal eyleme yakınlaşıp, bütünleşecektir. Teknik elemanlar arasındaki sendikal eylem, pratik olarak iki yönlü olmalıdır:

— Bir yandan, teknik elemanların tüm çalışanlarla yakın bir ilişki içinde kendi çıkarları doğrultusunda mücadele vermek üzere örgütlenmelerine yardımcı olunmalıdır. Bu mücadelede, öncelik, teknik elemanların görüşlerini belirtme özgürlüğüne, sendikal hak ve özgürlüklere ve teknik elemanların maddi ve manevi bağımsızlıklarını geliştirmeye yönelik tüm çabalara, verilmelidir. Bu yolla, teknik elemanlara olan güvenimizi en açık biçimde belirtmiş oluruz. Bu destek, sınırlı veya teknik elemanların kendi toplumsal rollerini anlamakta vardıkları düzeye bağlı, olmaksızın sürmelidir. Onların giderek bu anlayışa kavuşacaklarına olan inancımızı göstermek ve ispat etmek zorundayız.

Böylece onların da işçi sınıfının sendikal örgütlerine olan güvenleri artacak ve en güvenilir ve gerçek yandaşlarının işçi sınıfı olduğunu anlayacaklardır.

— Öteyandan, açıklamalar yaparak, ikna edici noktalar bularak, teknik elemanlar için en olumlu toplumsal davranışın ne olduğu yolunda bilinçlerini yükseltmek gereklidir.

Her iki tür çalışmanın dengesini ülke koşullarına göre bulmak gereklidir. Bu dengenin kurulmasında içinde bulunulan toplumsal sistem ve özellikle işçi sınıfı ile devlet arasındaki ilişkilerin yapısının etkisi büyüktür.

Burada dikkat edilecek ikinci nokta, bu çabaların eğitici yönünün (ikinci çalışma yönteminin) yapışının, teknik elemanların toplumsal çıkışları ve eğitim düzeylerine göre değişiklik göstereceğidir.

Her ülkenin sendikal hareketi, dışardan herhangi bir müdahale olmaksızın, kendi ülkesindeki koşulları öngörmek durumundadır. Nevarki bu, ülkeler arasında bilgi ve deney alışverişi yapılmasını da önlememelidir.

Polonyalı konuklarımız VII. Teknik Kongreyi izliyor.

7. teknik kongremiz çok verimli oldu

E.M.O. Genel Merkez yönetim Kurulunun düzenlediği Elektrik Enerjisi konulu 7. Teknik Kongre 24-25-26 Aralık günleri, Ankarada DSİ Salonunda yapıldı. Kongre EMO Başkanı, Ahmet Varol'un konuşmasıyla açıldı. Ahmet Varol, enerji kesimindeki problemi iktidarların uyguladığı dışa bağımlı politikanın doğurduğunu, kendi özkaynaklarımıza dayanmayan elektrik enerjisi üretiminin iktidarların politik tercihlerinin sonucu olduğunu belirtti. Linyit kömürünün elektrik enerjisi üretimindeki payının 1962 de %16,8 den 1972 de %13,7 ye düştüğünü, buna karşılık dışa bağımlı bir kaynak olan fuel-oil'in payının, aynı dönemde %7,6 dan %39,8'e çıktığını açıklayan Ahmet Varol, Enerji Ajansının ülkemiz yararına birşey getirmediğini, üstelik dost arap ülkeleriyle ilişkilerimizi olumsuz etkileyeceğini belirterek, Enerji Ajansından çıkmamızı önerdi.

Kongre Genel Enerji, Tesis ve İşletme, Planlama, Mevzuat ve Organizasyon olmak üzere dört ana bölümde çalışmalarını sürdürdü.

Konuğumuz Polonya Elektrisyenleri Birliği yöneticileri kongreye «Polonya'da Enerji Üretimi» konulu bir bildiri ile katıldılar.

İstanbul Şubemiz Kongrede «İstanbul'un Elektrik Sorunu» başlıklı, metnini gazetemizin ekinde verdiğimiz bildiriyi sundu. Sonu 12'de

MUSTAFAKEMALPAŞA BELEDİYESİ PROJELERDE ELEKTRİK MÜHENDİSİ İMZASI ARAYACAK. YALOVA VE ÇINARCIK, BELEDİYELERİYLE DE PRENSİP ANLAŞMASINA VARILDI.

Bursa Mustafakemalpaşa Belediyesi 6 şubattan sonra teknik uygulama sorumluluğu (TUS) ve proje işlemlerinde, elektrik mühendislerinin imzasını arayacak. Bu konuda İstanbul Şubemizle Mustafakemalpaşa Belediyesi arasında yapılan yazışmalar sonucuna ulaştı. 6 şubattan itibaren Mustafakemalpaşa Belediyesinde onaya götürülecek projelerde oda vizesinin de bulunması gerekecek.

Yalova ve Çınarcık Belediyeleriyle ilişki kurularak, başlatılan çalışmalar da olumlu yolda ilerliyor. Yönetim kurulumuzun görevlendirdiği oda müdürümüz Alaattin Anahtarcı'nın yaptığı ilk görüşmede prensip anlaşmasına varıldı. Belediyeler odamızdan, uygulamaya sokacakları teknik talimatnameler için taslak istediler. Taslaklar belediyelere gönderildi. Şubat sonuna kadar talimatname taslaklarının her iki belediye meclisince görüşülüp onaylanması bekleniyor.

Talimatnameler onaylandıktan sonra Yalova ve Çınarcık belediyelerinde de proje, TUS hizmetlerini elektrik mühendisleri yapacak ve projelerde oda vizesi aranacak.

Öte yandan İzmir Şubemizin İzmir Belediyesiyle aynı doğrultuda imzaladığı protokol de 1 şubatta yürürlüğe girdi.

odalararası çalışmalar

«50 İŞÇİYE 70 BİN, BİR YABANCI UZMANA 135.000»

İstanbul Nazım Plan Bürosunda, çalışan işçilerin başlattığı grev TÜTED ve İstanbuldaki mühendis ve mimar odalarınca desteklendi. İşçilerin «**50 işçiye 70 bin, bir yabancı uzmana 135.000 bin lira**» sloganını da kullandıkları direnişe ilişkin olarak, TÜTED ve odalar:

«Dünya Bankası tarafından emperyalist tekellerin çıkarları doğrultusunda yönlendirilen Nazım Plan Bürosu çalışmaları, burada çalışan personel tarafından giderek, kavranmakta ve buna karşı çıkılmaktadır. Bundan dolayıdır ki yabancı uzmanlara astronomik ücretler ödenerek, istihdam olanakları açılırken yurtsever işçi ve teknik elemanlar her türlü güvenceden yoksu nolarak çalıştırılmaktadırlar. Buna karşı çıkan işçilerin başlattıkları grev özünde **anti - emperyalist içerik taşımaktadır. Bu yüzden tüm ilerici, demokrat, yurtsever güçler tarafından sonuna kadar desteklenmelidir»** biçiminde bir açıklama yaptılar.

YUSUF KÜPELİ'YE CİDDİ TEDAVİ OLANAĞI SAĞLANMALIDIR

12 Mart tutuklularından Yusuf Küpeli'nin sağlığıyla ilgili, endişe verici haberlerin basında yer almasından sonra İstanbuldaki mühendis ve mimar odaları, TÜTED, TÖB-DER, TÜM-DER, TÜM-AS ortaklaşa bir bildiri yayınlayarak, anayasanın, «Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşıyabilmesi ve tıbbî bakım görmesini sağlamakla ödevlidir» biçimindeki 49. maddesine uyulması gereğini hatırlattılar. Bildiride:

«Yusuf Küpeli'nin hastalık durumu göz önüne alınarak gereken bütün tıbbi ve hukuki işlemler yapılmalıdır. Ölüme terkedilen bir T.C. vatandaşı olarak bu hasta sanık, öncelikle bir sanatoryuma veya hastalığının gerektirdiği teçhizatlı bir hastaneye kaldırılmalıdır.

Ayrıca, demokratik bir hukuk devletinde, hükümlü bir kişinin bile bu derece ciddi bir hastalık nedeniyle salıverileceği göz önüne alınarak Yusuf Küpeli'nin bugünkü tutuklu durumu yeniden gözden geçirilmelidir. Daha elverişli koşullarda tedavisi için olanaklar sağlanmalıdır. Ölümle sonuçlanan yeni bir Hatice Alankuş, yeni bir Harun Karadeniz olayına meydan verilmemelidir.» denildi.

«MEMURLARIN 1970 YILI GELİR DÜZEYİNDE KALMALARI İÇİN KATSAYI 17 OLMALIDIR»

MC Hükümetinin, bütçe görüşmeleri sırasında memur maaşlarıyla ilgili katsayının artırılmayacağını açıklaması üzerine TÜTED bir bildiri yayınlayarak, memurların 1970 yılındaki gelir düzeylerini koruyabilmeleri için katsayının 17 olması gerektiğini bildirdi.

TÜTED'in bu konudaki görüşleri özetle şöyleydi:

Sonu 10'da

"devlet güvenlik mahkemeleri kaldırılmalıdır"

İstanbuldaki Mühendis ve Mimar Odalarının İstanbul Barosu ile birlikte düzenlediği Devlet Güvenlik Mahkemeleri konu alan açık oturumda, DGM'nin anayasaya aykırı olduğu, yargı bağımsızlığını zedelediği, bu mahkemelerin faşist rejimlere özgü mahkemeler olduğu savunuldu ve DGM'nin kaldırılması istendi.

İstanbul Barosu Başkanı **Mehmet Ali İkizer**'in açtığı ve **Orhan Pekey**'in yönettiği açık oturuma tartışmacı olarak, Türkiye Borolar Birliği Başkanı **Prof Faruk Erem, İ.Ü.** Hukuk Fakültesinden Prof. **Öztekin Tosun, Doç. Erdoğan Teziç** ve Avukat **Necla Fertan** katıldılar.

Açık oturumda konuşmacılar özetle şu görüşleri savundular:

Necla Fertan:

«DGM yargının bağımsızlığını kaldırmak amacıyla kurulmuştur. Bunlar parlamenter dikta rejimine özgü mahkemelerdir. Hitler ve Mussolini de devletin güvenliğini ağızlarına sakız etmişlerdi. DGM, siyasi suçlara bakar deniliyor. Oysa olağan mahkemeler de siyasal suçları yargılar. Olağan durumlar için olağanüstü mahkemelerin kurulması anayasamıza aykırıdır. Bu tür mahkemeler İspanya ve Fransa'da vardı. Fransa'da halk muhalefeti sonucu danıştay DGM'ni kaldırdı.

Anayasa'da yapılan değişikliğe rağmen DGM anayasaya aykırıdır. Çünkü hukukun üstünlüğüne ve tüm hukuk ilkelerine aykırıdır. Hakimlerin hükümetçe atanmasına cevaz vermektedir.

Yasama organı DGM'ni iptal etmelidir.»

Faruk Erem:

«Yasal dayanağı ortadan kalkan bir mahkemenin

Sonu 12'de

emo jübile gecesi yapıldı

Yüksel Birdal, Numan Sinanoğlu'nun şiltini oğlu Ataman Sinanoğluna veriyor. Soldan sağa: Sinanoğlu, Büro Amirimiz Adil İşçen ve Yüksel Birdal.

İstanbul Şubemizin, geçen dönem yönetim kurulunun kararlaştırdığı ve ilk hazırlıklarını yaptığı elektrik mühendisliği gecesi 23 ocak cuma gecesi gerçekleşti. Taksim Belediye Gazinosunu dolduracak kadar çok sayıda meslekdaşımızın katıldığı gece saat 01.00'e kadar sürdü. Müzikli ve yemekli toplantıda İstanbul Şubemize kayıtlı, meslekte 40 yılını aşmış elektrik mühendislerinin tümüyle meslekte 25 yılını doldurmuş üyelerimizin hizmetleri kutlandı, başarılarının devamı dilendi.

Şube Başkanımız Yüksel Birdal gecemize katılan üyelerimizden Sayın **Seyfettin Kipmen**'in kırkbirinci, Sayın **Sıtkı Bayrı**, Sayın **Prof. Moiz Eskenazi**'nin kırkikinci, Sayın **Teymur Bulat**'ın kırkbeşinci meslek yılına girişlerini kutlayarak kendilerine birer şilt verdi. Sayın **Hilmi Sezgin**, Sayın **M. İhsan Kutluk** ve Sayın **Kemal Güven** de 25 meslek yılını doldurann üyelerimiz olarak yönetim kurulumuzun kendileri için hazırlattığı şiltleri yine şu be başkanımız Yüksel Birdal'ın elinden aldılar. Öte yandan 48 yıllık elektrik mühendisi Sayın Numan Sinanoğlu'nun ödülüde, kendisi rahatsız olduğundan oğlu Sayın **Ataman Sinanoğlu**'na verildi.

Gazinonun olağan programına ek olarak gecemize katılan Eurovision Halk Birincisi, sanatçı üyemiz **Ali Rıza Binboğa** tüm çağrılıların sempatisini bir kez daha kazandı. Ayakta alkışlanan «Birlik İçin Elele» ve «Sevgilimin Derdi» şarkılarından sonra, «Yarın» hep birlikte ve iki kez söylendi.

Meslekte yirmibeş yılını dolduran Sayın **İbrahim Davut Berzek**, Sayın **İrfan Süzek**, Sayın **Mustafa Özkâhyaoğlu**, Sayın **Fikret Yücel** ve Sayın **İbrahim İşseven** ile kırk yıllarını bitirmiş olan Sayın **Ekrem Ersoy**, Sayın **Nijat ve Siret Serven**, Sayın **Hamdi Erendor**, Sayın **Cabir Hamdi Seper**, Sayın **Sabih Duralı**, Sayın **Feredi Beja**, Sayın **Mustafa Santur**, Sayın **Cevat Baykal** çeşitli nedenlerle jübile törenine katılamadılar. Adı geçen üyelerimiz şiltlerini İstanbul Şubemizden alabilecekler.

Yüksel Birdal ödül dağıtımı sırasında yaptığı konuşmada jübile gecelerinin bundan boy le her yıl yapılacağını açıkladı.

YÖNETİM KURULUMUZUN YILLIK ÇALIŞMA PRUGRAMI

Her yıl olduğu gibi bu yıl da çalışma programının temel ilkelerini ve hedeflerini belirleyen nesnel koşullar vardır. İçinde yaşadığımız dünyanın, Türkiye'nin ve özel olarak elektrik mühendislerinin ve teknik elemanların sosyal durumlarının belirlediği temel ilkeler ve hedeflerden önce bu nesnel koşullara değinmek gerekli olmaktadır.

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu kapitalist dünya sistemi, içinde bulunduğu bunalımlı dönemden çıkmamıştır. Tersine bunalım derinleşmektedir. Kapitalist sistemin yapısal nedenlerle içinde bulunduğu bunalım, emperyalizmin saldırısının ve sömürüsünün dünyanın diğer bölgelerinae yoğunlaşmasına neden olmaktadır.

Bu bunalım bütün yönleri ile Türkiye'ye de yansımaktadır. Öylesine yansımaktadır ki, bir zamanlar Ortak Pazara Türkiye'nin girmesine karşı çıkan her ilerici demokrat kişi «komünist» damgası yerken, bugün Türkiye sermayesinin en ileri gelen sözcüleri Türkiye'nin Ortak pazara girişi konusunda ciddi endişeler dile getirmektedirler. Bir zamanlar ilericiler yabancı tekellere karşı kendi gücümüze dayanalım derken, bugün Türkiye sermayesinin ileri gelen sözcüleri, örneğin bir lastik sanayiinde kendi gücümüze dayanmayı önermektedirler. Bütün resmi istatistikler ve sermayenin bütün araştırmaları, Türkiye'deki işsizliğin, enflasyonun pahalılığın büyük bir hızla arttığını gizleyememektedir.

Ekonomik alanda gelişen bu işsizlik enflasyon ve pahalılığın yanında emek kesiminin mücadelesini engellemeyi hedefleyen bir antidemokratikleşme süreci gelişmektedir. Bütün yasal ve yasadışı yöntemler kullanılarak demokratik mevziler daraltılmaya çalışılmakta, faşist baskılar ve saldırılar artmaktadır.

Bütün bu gelişmelerden herkes gibi elektrik mühendisleri de etkilenmektedir. Enflasyon, işsizlik ve pahalılık bütün elektrik mühendislerinin günlük hayatlarında yaşadıkları birer gerçektir. Memur üyelerimizle adeta alay edilmekte, yıllardır aynı seviyede duran katsayı bırakın olması gereken onyediye çıkarılmayı, hala dokuzda bırakılmaktadır. Memurların örgütsüzlüğü fırsat bilinmekte, artan fiyatlara paralel bir ücret artışı gerçekleşmemektedir. Özel sektörde çalışan üyelerimizin durumu farksızdır. Hiçbir iş güvenceleri yoktur. İşsiz elektrik mühendisleri ordusu, devlet sektöründeki yanlış personel politikası sonucu ve yanlış eğitim politikası sonucu oluşmuş ve bu durum özel kesimdeki sermayenin işine yaramıştır. Yaramaktadır. Proje bürolarında serbest olarak çalışan üyelerimiz de hizmetlerinin karşılıklarını henüz yeterince ve eksiksiz olarak alamamaktadır.

Şubemiz bütün bu gerçekliklerin bilincinde olarak ve bir meslek örgütü olduğunu unutmaksızın üyelerimizin ekonomik, demokratik, mesleki ve toplumsal mücadelesini sürdürecektir. Kendi üyelerimizin somut sorunlarından ve Türkiye gerçeklerinden kalkarak şubemiz halkımızın anti-faşist ve anti-emperyalist mücadelesinde yerini alacaktır.

A. EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN MÜCADELE

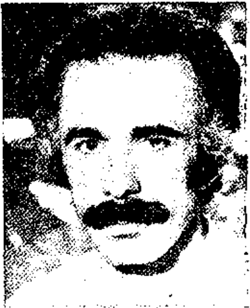
1. Şubemiz ve üyeler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, düzenli ilişkilerin kurulması. Oda çalışmalarına üyelerimizin katılmasının sağlanması. Bunun için üyelerimizin çalıştığı ve özellikle yoğun olduğu işyerlerinde, şubemizle düzenli ve sürekli ilişkiler kuracak sorumlu üyelerin tesbiti.
2. Sendikal hakların elde edilmesi. Bu alanda TÜTED'in desteklenmesi. Aynı zamanda, kendi uzmanlık alanımızdaki sendikalarla ilişki kurulması. Bugünkü koşullarda sendikalaşma hakkı olan üyelerimizin sendikalara girmesi için çalışmalar yapılması. Özel kesimde çalışıp da sendikalı olmamış üyelerimizin haklarının korunması. Günlük sorunlarıyla ilgilenilmesi. Özel sektörde çalışanlar için tüm üyelerimize bir asgari ücret uygulamasının önerilmesi.
3. Yeni mezun ve iş arayan üyelerimize iş bulma konusunda girişimlerde bulunulması. Serbest olarak çalışan üyelerimizin iş olanaklarının geliştirilmesi. Çevre Belediyelerde proje uygulamalarının başlatılması için yapılan çalışmaların sürdürülmesi. Gemi inşa sektöründe gemi elektriklendirilmesinin elektrik mühendisleri tarafından yapılmasının sağlanması.
4. Odalararası ortak çalışma, dayanışma ve güçbirliğinin geliştirilmesi. Ortak çalışmaların daha sistemli, zamanlamalı bir programa dayalı bir hale getirilmesi. Odalardaki deneylerin birbirine aktarılmasının sağlanması. Ortak çalışmaların kalıcı bir hale getirilmesi. Bundan önce yapılan ve bundan sonra yapılacak olan ortak çalışmaların birer kitapçık haline getirilmesi.
5. TMMOB'nin ve teknik elemanların birliğinin güçlendirilmesi. TMMOB'nin tüm ortak çalışmalarına katılınması. Birlik yayınlarının beslenmesi. TMMOB işyeri temsilciliklerinin işlerlik kazanması. TÜTED'in örgütlenmesinde birer araç olarak kullanılması. Ayrıca, TMMOB işyeri temsilciliklerinin düzenli peryotlarla toplanması, temsilciliklere somut görevler vererek (iş güvenliği, teknik elemanların günlük sorunları gibi) temsilciliklerin işlerlik kazanması yolunda ileri adımlar atılması.
6. Ekonomik ve demokratik hakların korunmasında ve savunulmasında somut sorunlar etrafında diğer kitle örgütleri ile ortak çalışmaların yürütülmesi. Devlet Güvenlik Mahkemesi, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası, Dernekler Yasası konularında özellikle İstanbul Barosu ile, sendikalaşma konusunda başta DİSK olmak üzere tüm sendikalarla, eğitim konusundaki çalışmalarda TÜMAS ve TÖB-DER'le, memurların haklarının savunulmasında TÜM-DER'le ilişki kurulması. Kurulan ilişkilerin geliştirilmesi. Ayrıca, kendi uzmanlık alanında özellikle sömürü mekanizması konusunda geliştirdiğimiz bilgilerin işçi sendikalarının hizmetine sunulması. Bu alanda ortak çalışmaların yürütülmesi için sendikalara önerilerin götürülmesi.
7. Elektrik mühendisi adayı üniversite ve yüksek okul öğrencileri ile staj sorunu, akademik sorunlar, eğitim sorunu gibi konularda ve oda çalışmalarının odanın gelecekteki üyelerince bilinmesi için ilişki kurulması.

B. UZMANLIK ALANLARIMIZDAKİ ARAŞTIRMA VE ÇALIŞMALAR

1. Elektrik enerjisi konusunda konuya çok yakın araştırıcı üyelerden oluşan bir sürekli komisyonun oluşturulması. Türkiye'deki ve dünyadaki enerji sorunlarına ilişkin olarak peryodik çalışmaların programlanması. Yabancı yayınların izlenerek bu alandaki gelişmelerin yayın organlarımızda yansımasının tesbiti.
2. Bilgisayarların Türkiye ve dünyadaki durumuna ilişkin olarak bilgi birikimini sağlamak ve değerlendirme yapmak üzere haziran ayına kadar bir panel düzenlenmesi.
3. Nükleer enerjinin çeşitli boyutları ve Türkiye'de nükleer enerji konusunda yapılanlar ve düzenlenenler konusunda haziran ayına dek bir panel düzenlenmesi.
4. Elektrik mühendisliği eğitiminin sorunları üzerine kasım, aralık aylarında bir panel düzenlenmesi. Ayrıca her odanın kendi alanında böylesine bir panel düzenlenmesinin önerilmesi. Bütün bu panellerden sonra odaların ve ilgili uzmanların katılacağı bir Teknik Eğitim kongresinin ortaklaşa düzenlenmesi.
5. Elektrik-elektroteknik sanayiinde kalite sorununa ilişkin olarak bir panel veya kongre düzenlenmesi. Bu olayla birlikte bir sergi düzenlenmesi. Bu çalışmanın ekim-aralık ayları arasında gerçekleştirilmesi.
6. Mesleki anlamda peryodik konferanslar düzenlenmesi. Aydınlatma sorunu, santrallar sorunu, enerji iletimi sorunu gibi.
7. Kendi uzmanlık alanımızdaki yabancı ve tekel-

Sonu 10'da

17. DÖNEM YÖNETİM KURULUMUZ

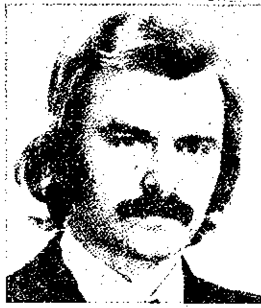
YÜKSEL BİRDAL (BAŞKAN)
1940 ta Marmaris'te doğdu. İlk ve Orta okulları Marmaris te liseyi Aydın ve Antalya'da bitirdi. 1964 de İ.T.Ü. Teknik Okulu Elektrik Bölümünden mezun oldu. Sonra Termik Santralı, YSE İstanbul İl Müdürlüğü ve Dalaman Kâğıt Fabrikası montajında çalıştı. Şu sıra serbest çalışıyor.

ALAATTİN ANAHTARCI (BAŞKAN YARDIMCISI)
1950 de Karabigada doğdu. İlköğrenimini Karabiga, orta öğrenimini Biga lisesi ve Maçka Sanat Enstitüsünde tamamladı. 1972 yılında İDMMA Elektrik bölümünden mezun oldu. Bir yıl SMM olarak çalıştı. Dört yıla yaklaşan bir süredir İstanbul Şubemizde Oda Müdürlüğü yapmaktadır.

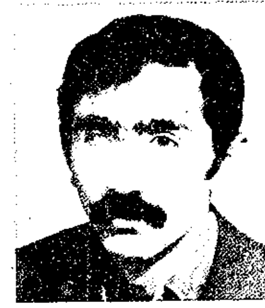
YAVUZ ÇİZMECİ (YAZMAN ÜYE)
Eskişehir'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Adana ve İzmir de yaptı. 1971 yılında Boğaziçi Üniversitesi Elektrik Mühendisliği bölümünden mezun oldu. Bir süre asistan olarak çalıştı 1974 yılında Boğaziçi Üniversitesinin elektrik bölümünden master derecesi aldı. Halen Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinde çalışıyor. Evlidir.

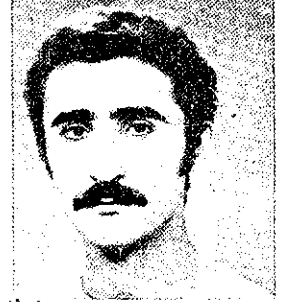
BERKAN GÜNAY (SAYMAN ÜYE)
1947'da Çorumda doğdu. İlk öğrenimini Çorum'da orta öğrenimini İstanbul Pertevniyal lisesinde tamamladı. 1971 yılında İ.T.Ü Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik Bölümünü bitirdi. Askerlik görevinden önce bir kablo fabrikasında çalıştı. Askerligini bitirince Denizcilik Bankası T.A.O. Haliç Tersanesine girdi. Halen aynı yerde elektrik dizayn mühendisliği yapıyor.

GÖNÜL TAYLAN (ÜYE)
1942 de Bursa'da doğdu. İlk öğrenimini Bursa'da, orta öğrenimini İstanbul Nişantaşı Kız lisesinde bitirdi. 1965 te Robert Kolej Elektrik Bölümünde mezun oldu. Sırasıyle MKE Fabrikasında, IBM, THY ve UNİVAC'ta çalışan Gönül Taylan şu sıra Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Önlisans Okulu'nda öğretim görevlisi ve Maden - İş Sendikası Eğitim Dairesi Uzmanıdır. Evlidir.

HÜSEYİN YEŞİL (ÜYE)
1952 de Malatyada doğdu. İlkokulu Kürecik Kepez köyünde, orta öğrenimini Malatyada tamamladı. 1969-1970 döneminde İ.T.Ü. Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik bölümüne girdi. 1975 de mezun oldu İstanbul Belediyesi Makina Elektrik ve Sanayi İşleri Müdürlüğünde çalışıyor.

HANNA CAN (ÜYE)
1949 da Midyat'ta doğdu. İlk ve Ortaokul öğrenimini Midyatta, lise öğrenimini Elâzığda yaptı 1972 de O.D.T.Ü. den mezun oldu. 1972 den sonra LM Ericsson firmasında Türkiye nin bazı şehirlerinde kurulan otomatik teleks santrallarında çalıştı.

AYDINLIĞA DOĞRU'NUN BU EKİNİ «TEKNİK ELEMANLARIN ÜLKE SORUNLARIYLA İLGİLENMEDİĞİ, SOYUT SİYASAL ÇALIŞMA DIŞINDA BİR İŞ YAPMADIKLARI» İDDİASINI ÖNE SÜRENLERE CEVAP OLMAK ÜZERE HAZIRLADIK.

AYDINLIĞA DOĞRU

türkiye elektronik sanayii
panel
6/12/1975
mmoikk lokali
elektrik müh. odası
istanbul şubesi

renkli tv, mc iktidarının göz boyama aracıdır !..

Paneli işleyen gruptan bir görünüş

E.M.O. İstanbul Şubesi. 16. dönem yönetim kurulu 6 aralık 1975 günü **Türkiye Elektronik Sanayii** konulu bir panel düzenledi. MMOİKK lokalinde gerçekleşen panelde **Kaya Yazgan, Mehmet Kaçmaz** ve **Nafiz Çubukçu**'nun hazırladığı bildiriler okundu. **Selçuk Esen'in** yönettiği panele **Fikret Yücel** ve **Toğan Zeren** de tartışmacı olarak önemli katkılarda bulundular

Panelde savunulan görüşlerin sentezini yapan yönetim kurulumuz, elektronik sanayii ile ilgili görüşlerini basına ve kamuoyuna açıkladı. Aşağıda yönetim kurulumuzun bu açıklamasını veriyoruz.

ELEKTRONİK SEKTÖRÜ, RADYO VE TV MONTAJCILIĞI ÖTESİNDE YOK DENİLECEK BİR ÜRETİM DÜZEYİNDEDİR.
AET İÇİNDE YER ALMAKTA, ELEKTRONİK «SANAYİİMİZ» DIŞARIDAN GETİRİLEN AYGITLARIN, DIŞARIDAN GELEN VE GERİ TEKNOLOJİK DÜZEY ÜRÜNÜ OLAN ŞEMALARA GÖRE MONTE EDİLMESİ ÇERÇEVESİNİ AŞAMAYACAKTIR.

Günümüzde, elektronik sanayii gittikçe yaygınlaşan ve önemi artan bir kesimdir. Bir yandan haberleşme ve elektronik bilgi işlem makinaları öte yandan tıbbi cihazlar yapımında, silah sanayiinde kullanılan elektronik aygıtlar, çağdaş insan ve toplum yaşantısında hayati ölçüde yeralmaktadır.

Bu alanda Türkiye'de yapılanlar, % 100'e yakın bir oranda, TV ve radyo montajından ibarettir. Üstelik radyo ve TV montajında da dışarıdan getirilen parçaların, yine dışarıdan getirilen devre şemalarına göre montajının ötesinde bir üretim söz konusu değildir. Bu yolla, Türkiye'ye eskimiş, geri teknoloji sokulmaktadır.

BUGÜNKÜ KOŞULLARDA «RENKLİ TV» GİRİŞİMİ, ELEKTRONİK ALANINDAKİ DIŞA BAĞIMLILIĞI ARTIRACAKTIR VE RENKLİ TV'NA MC İKTİDARININ GÖZBOYAMA ARACI OLARAK KULLANMASININ DIŞINDA BİR GEREKÇE BULMAK DA MÜMKÜN DEĞİLDİR.

Böylesi koşullarda, renkli TV girişimi elektronik alanda dışabağımlılığımızı pekiştirecektir. Renksiz TV montajından ötürü dışarıya yılda yarım milyar lira ödemekteyiz. Maliyeti çok daha yüksek olan renkli TV yayınları, bu miktarı en az beş kat çoğaltacaktır. Ayrıca gereksiz bir alana; sırf renkli TV alıcılarının üretimini yapan tekellerin ve yerli montajcıların kazancını artırmaya yönelik kamu yatırım fonları ayrılacaktır. Renkli TV'nin toplumsal gelişmemize eğitimimize herhangi bir katkısı olmayacaktır. Bugünkü Türkiye'de, renkli TV'nin MC iktidarınca göz boyama aracı olarak kullanılmasının dışında, bir işlev yerine getirmesi mümkün değildir.

Türkiye'nin AET'ye girmesi ile elektronik sanayiimizde bugünkü montajcı uygulama aynen sürecektir. Kalifiye teknik elemanların daha yüksek ücret ödeyen ülkelere göcü de AET'nin ülkemize getireceği başka bir olumsuz sonuç olacaktır.

Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfının Ankara'da kurmayı tasarladığı anahtar teslimi fabrika siparişlerinin sanayileşmemize katkıda bulunması beklenemez.

«Elektronik Sanayii Geliştirme Politika Esasları» başlıklı 7/9058 sayılı kararname, elektronik sanayiini geliştirme değil baltalama doğrultusunda iş görmektedir. Hatta kararnameyi, hazırlayanların teknik yetersizliği elektroteknik sanayiinde gelişmekte olan kesimi çökertecek bir gümrük indiriminin de yürürlüğe girmesine neden olmuştur.

E.M.O. İstanbul Şubesi olarak elektronik sanayiimizin geliştirilmesi konusunda aşağıdaki tedbirlerin alınmasını zorunlu görüyoruz:

— Nitelikli tekni kpersoneli ülke içinde ve kamu kesiminde tutabilecek bir teknik personel politikası izlenmelidir.

BU ALANDA GELİŞME SAĞLAMAK İÇİN TUTARLI BİR TEKNİK PERSONEL POLİTİKASININ UYGULANMASI, YERLİ TEKNOLOJİYİ GELİŞTİRME YOLUNDA ÇALIŞMALAR YAPAN KAMU KURULUŞLARININ, «SATILMASI» DEĞİL OLANAKLARININ GENİŞLETİLMESİ, DÜNYA BANKASI KREDİLERİNİN ÖN GÖRDÜĞÜ BAZI KOŞULLARIN REDDİ GEREKLİDİR.

— İstihdam kapasitesi yüksek olan bu sanayi dalında çalışanların yönetimde etkinliği sağlanmalıdır.

— Üniversiteler ve TBTAK yoğun araştırmalar yapmalı, üretime dönük çalışan; P.T.T. Ar-La, D.D.Y. Laboratuarı gibi kamu kuruluşları desteklenmelidir.

— Kamu kuruluşlarının SATILMASI, özel girişimciler eline geçmesi kesinlikle ENGELLENMELİDİR.

— Dünya Bankasının, batılı tekellerden cihaz satın almayı şart koşan kredileri reddedilmeli, kamu kuruluşları, yerli üretimi satınalmalıdır.

— Emperyalist tekellerin geri teknolojilerinin ülkemize girmesine izin verilmemelidir.

aet, teknik elemanlar ve beyinsizlik

hanna can

Son günlerde basın ve TV de verilen haberlerde, yapılan konuşmalarda AET'nin Türkiye'ye getireceği zararları bol bol okur ve dinler olduk. Konunun ilginç yanı bu tür açıklamaların çoğunlukla sayın «iş» çevreleri tarafından yapılması.

Biraz geç de olsa, tutarlı yurtseverlerin ve bu arada teknik eleman örgütlerinin, önceleri ellerinin tersiyle itiverdikleri görüşlerinin haklılığını dile getirmeleri, haklılığımızın kabul edilmesine rağmen, ülkemizin içine düştüğü şartlardan ötürü, bizi üzüyor.

AET ile ilişkilerimizin temelden gözden geçirilmesi yerine «Efendim bizi kandırdılar, bazı noktalar gözümüzden kaçtı» gibi yakınmalarla TV de boy gösteriliyor. Hiçbir sayın sanayici ve / veya işadamımızın derinlemesine düşünülmüş, uzun vadeli, Türkiye gerçekierine ve çıkarlarına uygun bir çözüm önerisiyle karşılaşmadık. Yakınmalar, suçlamalar ve küçük çıkar hesaplarıyla dolu, gözyaşlarıyla karışık nutuklar dinledik hep...

Kimileri yapılan antlaşma, imzalanan ve imzalanacak olan protokollerin savunmasını yaparken; teknik elemanları suçlamaktan da geri kalmadılar. «Ne yapalım, bizde beyin yok, bizde para yok» gibi sözde özürlerle, verilen sömürgeci tavizlere teknik elemanları da suç ortağı olarak göstermeye çalıştılar.

Sürekli üretim dışında tutulmaya çalışılan teknik, elemanların zamanla üretim güçlerini yitirecekleri bir gerçek. Ama bu gerçek «Efendim biz millet olarak tembel ve beceriksiziz, bu yüzden geri kalıyoruz» safsatasını haklı kılmaz. Olanak verildiğinde emekçilerimizin tenbel olmadıkları ve bu tür suçlamaların ne kadar tutarsız olduğu görülmüştür. Aynı gerçek, teknik elemanlar düzeyinde de geçerlidir. Bunun küçük bir örneğini hemen hatırlıyoruz. Yabancı «uzman»ların kurduğu Keban hidroelektrik santralındaki arızayı, kuranlar gideremeyince, Türk teknisyenleri onarmıştı.

Bizde yaratıcı, üretici beyin potansiyeli vardır. Ama dışarıdan uzman adı altında teknik eleman ithaline devam edildiği sürece, sanayi diye montajcılık yapıldıkça, teknik elemanlarımız üretim dışına itilip işsiz ordusuna eklendikçe, üretici beyin artmasını beklemeye hakkımız var mı?

Teknik elemanları suçlayanlar bu sorunun karşılığını beyinleriyle düşünsünler, mideleriyle değil...

İstanbul'un elektrik sorunu:

EMO Genel Merkezince düzenlenen VII. Teknik Kongreye, İstanbul Şubemiz «İstanbul'un Elektrik Sorunu» başlıklı bir bildiri ile katıldı. Bu bildirinin bir özetini veriyoruz. (Yer darlığı nedeniyle asıl metindeki bazı istatiksel bilgileri ve örnekleri çıkarmak zorunda kaldık. Okurlarımızdan özür dileriz).

İstanbul dört milyona yaklaşan nüfusu ile Türkiye'nin bir parçasıdır. İstanbul'un sorunları, Türkiye'nin genel sorunlarının bir parçasıdır. Her alanda olduğu gibi enerji alanındaki darboğazlar da İstanbul'a yansımaktadır. Ve bütün bunların yanında, İstanbul'da birkaç saatlik elektrik kısıntıları olurken, Adıyaman'da, Bitlis'de, Van'da, Ağrı'da, Hakkari'de, Tunceli'de elektriğin ne olduğunu bilmediği ve nimetlerinden hiç yararlanmadığı için elektrik kısıntısının ne demek olduğunu bilmeyen binlerce insanımız vardır.

Soruna bu bütünsellik içinde ve İstanbul'un ekonomideki özel durumunu göz önüne alarak yaklaşmaya çalışacağız.

Bugün, İstanbul'da hemen her kesimin elektrikle ilgili şikâyetleri vardır. Gecekondularda oturanlar enerjinin kendilerine kadar ulaşmamasından, evlerinde elektrik olanlar sık kesintilerden, sanayiciler enerji yetersizliğinin yol açtığı üretim eksikliğinden, frekans ve voltaj düşüklüğünden, İETT, TEK ile yetki uyuşmazlığından, TEK, İETT'nin sürekli borçlu olmasından yakınmaktadır.

Bugün Gaziantep gibi küçük ve orta büyüklükteki imalathanelerin bulunduğu ve yeni sanayi tesislerinin kurulduğu ve fabrika ve imalathane sayısının İstanbul'a oranla çok geride olduğu bir ilde bile bir saatlik elektrik kesilmesinin 750.000 liraya mal olduğu ileri sürülmektedir. Türkiye sanayiinin yaklaşık olarak % 60'ını barındıran İstanbul'da bir saatlik elektrik kesilmesinden doğabilecek kaybın onmilyonlar düzeyinde olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Son yıllarda sürekli elektrik kesilmelerinin İstanbul'da yılda toplam 70-100 saat arasında değiştiği göz önüne alındığında, İstanbul'daki yıllık toplumsal kaybın en azından bir milyar lira olduğu söylenebilir.

SORUNUN NEDENLERİ

A) GENEL YAKLAŞIM :

Türkiye'deki mevcut ekonomik yapı gerçekçi, tutarlı ve halktan yanâ bir programa ve plana sahip değildir. Üretim anarşiktir. Üretimdeki bu anarşik yapı her sektöre olduğu gibi enerji sektörüne de yansımaktadır. Nüfusu hızla artan ve cumhuriyetin ilk yıllarında onüç milyon iken kırk milyonu aşan Türkiye, bu hızlı artışa ve hızlı kentleşmeye paralel dengeli bir ekonomik büyümeye sahip değildir. Bu büyümenin gerektirdiği bir enerji politikasına da sahip değildir. Türkiye'de kişi başına enerji tüketimi 1938 de 17 Kwh iken 1970 de bu sayı 245 Kwh'a yükselebilmiştir. Bu sayı ise yetersizdir. Yunanistan'ın bugünkü durumunun dörtte biri, ortak pazar ülkelerinin ise onda biri kadardır. Bütün bunların nedeni ise enerji politikasının dışa bağımlı oluşudur. Türkiye gerçeklerine ters düşen petrole dayalı bir enerji politikası izlenmiştir. Türkiye'nin mevcut potansiyelinin gerektirdiği hidrolik enerji ve kömüre dayalı enerji üretimini esas alan yatırımlara yönelik bir enerji politikası izlenmemiştir. Hala da izlenmemektedir. Enerji sektörüne ayrılan finansman son derece sınırlı ve yetersizdir. Uzun vadeli bir enerji planlaması yapılmamıştır. Yapılan yatırım planları da, Keban örneğinde görüldüğü gibi zamanında bitmemekte, hesaplanan maliyetlerin çok üzerine çıkılmaktadır. 1975 deki enerji üretimi konusundaki plan hedefine göre 16,7 milyar Kwh'ın üzerinde bir enerpi açığı vardır. Öyle anlaşılıyor ki, bu açık her yıl, giderek artacaktır. Çünkü temelde bir siyasal tercih konusu olan bağımsız, Türkiye gerçeklerine dayanan ve halk yararına bir enerji politikası bugün için gündemde değildir. Tersine, dışa bağımlılığı pekiştiren gelişmeler olmaktadır. Bunun en son örneği Enerji Ajansı konusudur.

Bağımsız bir enerpi politikasının gereklerini yerine getirecek siyasal iktidar sorunu çözümlenene kadar, Türkiye'ni nenerji sorununun çözümleneceğini ve İstanbul'daki elektrik kısıntılarının sona ereceğini beklemek aşırı bir hayalciliktir.

B. İSTANBUL'UN ÖZEL DURUMU:

Bir yandan Türkiye'nin genel enerji sorunu İstanbul'a yansırken bir yandan da bu sorunları daha ciddi bir duruma getiren İstanbul'un özel koşulları vardır. İstanbul bugün dört milyona yaklaşan nüfusu ile Türkiye'nin en büyük kentidir. Hızlı bir kentleşme olayına sahnedir. Türkiye nüfusunun yaklaşık onda birini barındırmaktadır. Türkiye'de sanayii ticaret, yüksek öğrenim kurumları, kamu gelirleri açısından önemli bir yeri vardır. Sanayiin %60 ının, ticaretin % 70 inin bulunduğu İstanbul'da enerji tüketimi Türkiye'deki genel tüketimin ancak %20'sini oluşturmaktadır. Ekonomik yapıdaki dengesiz dağılım, enerjideki dengesiz dağılımla bir kat daha perçinlenmiştir. İstanbul'daki hızlı nüfus artışı, ki bu artış her beş yılda % 30'u bulmaktadır, beraberinde hızla artan bir enerji talebini getirmektedir.

Yukarıdaki sayılardan da görüldüğü gibi İstanbul'un enerji talebi çığ gibi büyümektedir. Türkiye'nin genel enerji politikası bu hızlı artışı karşılıyabilecek güçte değildir.

C) YÖNETİMDEKİ ANARŞİ, YETKİ VE SORUMLULUKLARIN TANIMINDAKİ ANLAŞMAZLIKLAR

Enerji üretiminde, kaynaktan, üretime varan bir bütünlük gereklidir. Bu amaçla hazırlanan T.E.K. yasası enerji hizmetlerinin tek elde toplanmasını sağlamamıştır. Örneğin hidroelektrik santrallarla ilgili baraj yapımı ve planlaması D.S.İ. de, termik santralların kaynağı kömürün üretimi T.K.İ. de bırakılmıştır. Bu kurumlarla T.E.K. arasında hiçbir koordinasyon yoktur. Enerji dağıtımını ise bir yandan T.E.K. öte yandan Y.S.E., İller Bankası ve İstanbul'da İETT yapmaktadır. Yetki ve sorumluluk tanımlaması açıkça belirlenmemiştir.

Örneğin, İstanbul'da Kartal'da bir fabrikaya bir yandan TEK, diğer yandan İETT aynı anda elektrik satmak durumundadır. Kurumlar adeta müşteri kapma durumuna itilmiştir. Aynı hizmet alanındaki bu olumsuz yarış, şebekelerin gelişmesini bile engellemektedir.

Örneğin İstanbul'daki üç enerji alım merkezinin sayısı, gerekli olmasına rağmen, İETT tarafından artırılmamaktadır. İETT kendi açısından haklıdır. Çünkü kendi kâr etmeyi hedefliyen bir kuruluştur: Enerjiyi üç merkezden satın almaya devam ettikçe her merkeze düşen enerji miktarı fazla olacak ve böylelikle toptan enerji almanın getirdiği indirimden yararlanılacaktır. Eğer merkezlerin sayısı artırılırsa, her merkeze düşecek enerji alımı azalacak, dolayısıyla indirimden daha az yararlanılacaktır. Sadece ve sadece bu açıdan İstanbul için gerekli olan enerji alım merkezlerinin sayısı artırılmamaktadır.

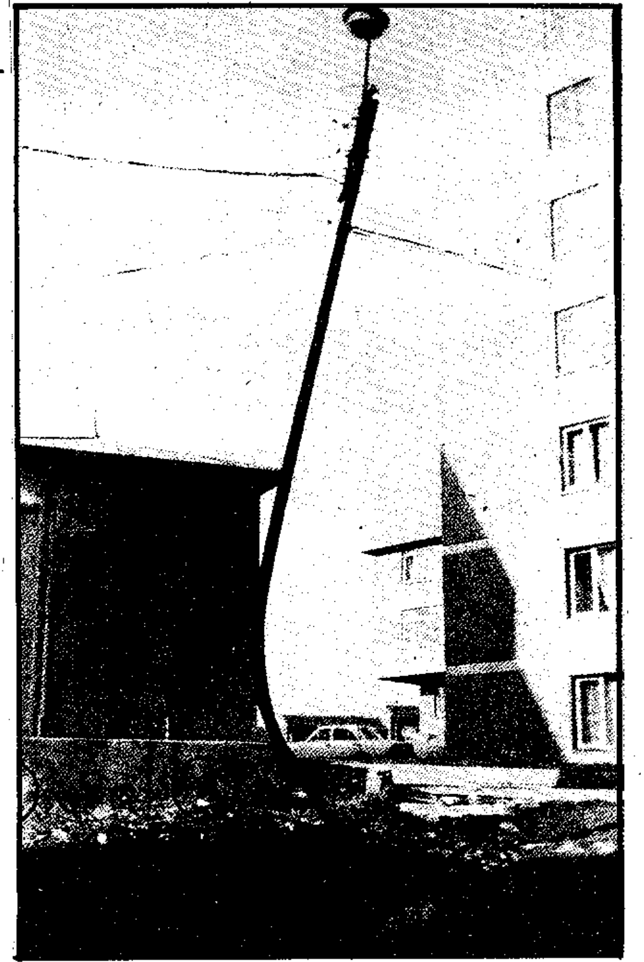
— Bugün İstanbul ve civarındaki onsekiz belediyenin elektrik hizmetleri İETT tarafından yürütülmektedir. Bütün bu belediyelerin alanlarına giren konularda İstanbul belediyesi tek başına karar almaktadır. Bu işleyiş hem alınan kararların yeterince uygulanmaması, hem yapılanların iyi bir şekilde denetlenememesini getirmektedir. Ne İstanbul Belediyesi, İETT ve TEK arasında, ne de İstanbul belediyesi ile çevre belediyeleri arasında bu alanda yeterli bir koordinasyon yoktur.

İETT'nin yapısında yeterli bir demokratik işleyiş yoktur. Yıllık bütçesi iki milyara yaklaşan bir kurumun yönetim ve karar organı olan İdare Encümeni Genel Müdür emrinde çalışan idare memurlarından kuruludur. Bu ise sıhhatli bir demokratik işleyişi engellemektedir.

D. İŞLETMEDEKİ AKSAKLIKLAR :

Bugün için İstanbul şebekesi genel olarak kapasite bakımından yeterli olabilir. Ancak, her geçen gün artan talebi ve enerji tüketimini karşılayacak bir şekilde şebekenin kapasitesinin artırılması gerekmektedir. Bunun için gerekli olan yatırımlar yapılmamaktadır.

Oldukça yaygın bir alanı kapsayan şebekenin bakım ve onarımını yapacak yeterli taşıt ve diğer araç gereçleri yoktur. Halen elektrik işletmesinde yirmi kişiye bir araç düşmektedir. Oysa, modern tesislerde bu oran üç kişiye bir araç şeklindedir.

Transformatör merkezlerinin ve hava hatlarının yıllık peryodik bakımlarına yeterli önem verilmemektedir. Bu işle ilgili kişi ve araç sayısı son derece azdır.

Yük dağıtım hizmetleri yetersizdir. Röle sistemlerinin gözetim ve koordinasyonunda aksaklıklar

türkiye'de haberleşme sorunu

panel

20/12/1975

[illegible]

elektrik müh. odası istanbul şubesi

Geçen dönem yönetim kurulumuzun son düz lediği panelde Türkiye'de Haberleşme Sorunu ir lendi. Panele, **Günsel Bayraktar** «Türkiyede T komünikasyon Sanayiine Genel Bir Bakış«, **N Çubukçu,** «Türkiye'de Telgraf ve Telefon Planla sı», **Selçuk Şahin** «Geleceğin Santral Teknoloji Seçerken», **Kaya Yazgan** «Haberleşme Sektörü Teknoloji Seçimi» başlıklı bildirileriyle katıld **Fikret Yücel** ve **Cevdet Aydemir** ise tartışmacı rak konuştular.

Bu sayımızda Kaya Yazgan'ın Haberle Teknolojisi Seçimi ve Nafiz Çubukçu'nun Türkiy Telgraf ve Telefon Plânlaması başlıklı bildirilerin bölümler veriyoruz. Öbür bildirilerle tartışmacıl görüşlerini gelecek sayılarımızda bulacaksınız.

YABANCILAR YENİ TEKNOLOJİ GETİRMEZ. ANCAK YABANCI TEKNOLOJİYİ ULUSAL ÇIKARLARA UYGUN BİÇİMDE GELİŞTİRMEK MÜMKÜNDÜR.

Yabancı sermayeyle birlikte çok sözü ed bir konu da «yabancı teknoloji». Bir ülkede g tirilen teknolojinin başka ülkelere aktarılması g olarak aşağıdaki beş aşamayı izlemektedir.

a) Teknoloji yeniyken, firma dolaysız yat yapmadan başka bir ülkeye aktarmama dır buluşunu.

b) Aktarılan ülkedeki yerli üretim birimleri raz canlanınca, yerli denetimle dolaysız tırım aşamasına geçilmektedir. Yurdumu adlarının başına ya da sonuna «Türk» eklemiş pek çok firma bu durumdadır. bancılar için piyasa-pazar alanında de sahibi, biraz kapital biriktirmiş yerli un

DÜNYA BANKASI İLE YAPILAN ANTLAŞMALAR FESHEDİLMELİDİR

vardır. Hatta bu işle görevli uzman mühendisler bile bulunmamaktadır. Bu ise şebekede arıza olmadan elektrik kesilmeleri meydana gelmesine, kesilmelerin gereksiz yere uzamasına ve yaygınlaşmasına neden olmaktadır.

Hızla artan gecekondulara iskan izni olmadan enerji verilmemektedir. Bu, gecekondularda kaçak enerji kullanımına yolaçmaktadır. 1971 hesaplarına göre 95.700.000 Kwh'lık, yani 30.987.730 liralık frot kaybı bu konunun önemini sergileyecek düzeydedir.

110 voltluk şebekelerin ve abonelerin 220 volt-luk'a çevrilmesinin yeterince hızlı yapılamaması işletme ve ekonomik bakımdan olumsuz sonuçlar yaratmaktadır. Alçak gerilim şebekelerinin kapasiteleri artmamakta, gerilim düşümleri ve kayıplar azalmamaktadır.

E. PERSONEL SORUNU:

Bugün İETT'de çalışanların çoğu memur statüsündedir. Mevcut personel rejimi ile İETT de yetkin personel bulundurmak kolay değildir. Bulunsa bile bu personelin verimli bir şekilde çalışmasını sağlayacak maddi bir ortam yoktur. **Yan ödemelerini bile zamanında alamayan, aynı katsayı ile yılların fiyat artışlarının altında ezilen bir personelden verimli bir çalışma beklemek zaten haksızlık olur.**

F. FİNANSMAN SORUNU, DUNYA BANKASI İLİŞKİLERİ:

İETT İstanbul'un elektrik sorununa çözüm bulmak amacıyla büyük yatırımlar yapmak durumundadır. Yeni araştırmalar yapılacaktır. İdarenin kendi bünyesinde yeniden düzenleme yapılacaktır. Şebeke genişletilecektir. Bütün bunlar ise finansman sorunudur. Finansman konusuna ilişkin olarak İETT'nin bünyesinde çelişkili bir örgütlenme vardır. **İETT'nin elektrik bölümü kâr eden tek bölümdür.** Diğer iki bölüm, gaz ve ulaşım bölümleri zarar etmektedir. Ve bu iki bölümün zararı elektrik bölümünün kârı ile kapatılmaktadır. Çelişki buradadır. En çok yatırıma ihtiyacı olan bölüm kâr etmekte, ama kârını kendi alanındaki yatırımlar için kullanamamaktadır. Böylesine bir olanak varken, gaz ve ulaşım bölümünün zararlarını kim karşılayacak, «yoksa halkın kullandığı otobüsleri yedi buçuk lira mı yapalım» gibi bir yaklaşımla finansman sorununa dışardan çözüm arama çabaları geliştirilmektedir. Bu çabalar da, bir yandan özel sermayeyi bu kârlı alana sokmayı sağlayacak anonim şirket veya bu alandaki yabancı müdahaleyi güçlendirecek Dünya Bankası kredileri konusunu gündeme getirmektedir.

Burada, özellikle Dünya Bankası konusuna kısaca değinmek gerekirse: Dünya bankası, iddia edildiği gibi bir yardım bankası değildir. Başkanı olan Robert McNamara bugün bütün dünyanın lanetle andığı Amerika'nın Vietnam müdahalesinin baş mimarıdır. Bankanın verdiği kredilerin bir çok sakıncalı yanları vardır:

— Dünya bankasının kredi verdiği % 7,25-8,5 faizden daha düşük faizle krediler bulunabilir.

— **Dünya Bankası kredi verdiği ülkelere, kapitalist ülkelerden mal alma şartını koymaktadır. Oysa İETT'nin ihtiyacı olan elektrik araçlarının çoğu sosyalist ülkelerden çok daha ucuza satın alınabilir.** Örneğin, İETT kendi olanakları ile son yıllarda yaptığı siparişlerde büyük transformatörler, 35 KV'luk merkez techizatı, kablolar gibi malzemeleri Doğu Almanya'dan almıştır. Çünkü, yarı yarıya ucuzdur. Dünya Bankası böylesine elverişli bir yolu tıkamaktadır.

— **Dünya Bankası kredilerinden büyük bir kısmı, yine kredi anlaşması koşulu ile, yabancı kontrolluk ve müşavirlik hizmetlerine gitmektedir.** Örneğin İETT için yapılan ondört milyon dolarlık anlaşmada, proje ve müşavirlik hizmetleri için yaklaşık 1,2 milyon dolarlık bir dış ödeme yer almaktadır. Yerli personeli hala dokuzuncu katsayıda bekletirken ve nitelikli kadroları özel sektöre iterken, bir kredinin onda birini yabancı teknik hizmet ithali için ayırmak Türkiye gerçeklerine ters düşmektedir.

— Dünya Bankası verdiği krediyi politik bir baskı aracı olarak kullanmaktadır. Örneğin, Afşin-Elbistan projesi için kredi vermeden önce, enerji fiyatlarının artırılması gibi bir ön koşul ileri sürmektedir.

Gerek Dünya Bankası gerekse yabancı firmalarla ilişkilerin İETT'ye olumlu sonuçlar getirmediği deneylerle de sabittir. Örneğin, **İETT son dört beş yıl içinde Fransız firmalarına beş milyon lira tutarında etüd işleri yaptırmış fakat bunlardan hiçbir yarar sağlayamamıştır.**

Bütün bunların üstüne de, çok sık sözü edilen **Dünya Bankasının 14 milyon dolarlık kredisinin 9,3 milyon lirası yine proje işleri için dış ödeme olarak ayrılmıştır.**

Lütfen sayfayı çeviriniz

YERLİ TEKNOLOJİ GELİŞTİRİLMELİDİR

larla anlaşmak birçok yarar sağlamaktadır.

c) Uluslararası piyasada çok sayıda firma teknolojiye sahipse lisans verilme yoluna gidilmektedir. Tüketim elektroniği alanı genel olarak bu aşamadadır dünyada.

d) Ürünün makinalarıyla birlikte işletme konusunda da birçok firma rekabet halindeyse işletme anlaşmaları yapılmaktadır.

e) Teknolojinin çok kamu malı olması durumunda ise, teknoloji veren, teknisyen gönderme, ham madde temin etme gibi birçok teşvik unsuru kullanmaktadır.

Teknoloji aktarımının aşamalarına böyle değindikten sonra önceden belirttiğimiz gibi çok hızlı gelişen haberleşme teknolojisinde yabancılardan gerçekten yeni bir teknoloji beklemek anlamsızdır. Teknolojimizi kendimiz geliştirmek zorundayız. Bu arada çok katı olmanın zararlı olduğunu iyi denetlenen bir aktarımın yararlı olabileceğini de gözden uzak tutmamalıyız. Macaristan'ın İTT ve LM Ericsson lisanslarıyla bir süre çalıştıktan sonra tümüyle yeni bir santral tasarımladığını, biliyoruz. Belki de yabancı teknoloji'den bu denli ürkmemizin nedeni gerek özel sektöre gerek Planlama Teşkilatımıza güvenememezdir. Özel sektör haberleşme cihazları üretimi yapma girişiminde bulunmadığı gibi çeşitli kamu kuruluşlarının bu alanda üretim yapan PTT ARLA'yı adeta baltaladığını gözlemekteyiz.

Türkiye Elektronik Sanayii Panelinde konuşmacılar

TEKNOLOJİ SEÇİMİNDE TEKNİK EĞİTİM UNSURU

Haberleşme gibi, yurt yüzeyine yayılan, kurulan sistemin uzun yıllar çalışması gereken uygulamalarda «eğitim» çok önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknoloji seçiminde var olan teknik elemanların düzeyi, yenilerinin yetiştirilebilme olanakları göz önüne alınmalıdır.

Kapitalist ülkelerde her nekadar tekelci dönem belirgin özelliklerini gösteriyorsa da çok yeni teknolojik gelişimlere sahne olan alanlarda serbest rekabetçi özellikler de görülmektedir. Ayrıca cihazları üreten firmalar, bunların işletilmesi ve hele teknisyenlerin bilgi düzeyinden ileri gelecek sorunları düşünmekten sorumlu değildirler. Bu durumda firmaların teknolojik yarışa girmesi ve hatta işletmeci kuruluşlara sattıkları yeni teknoloji için özel kurslar düzenleyip ek gelirler sağlaması bizi şaşırtmamalıdır.

Sosyalist ülkelerde ise gerek yapılan maddi yatırımların kendini ödemesi gerek eğitim sorunu nedeniyle, tüketim alanında geri bir elektronik teknolojisi uygulanırken, uzay çalışmaları gibi alanlarda en yeni teknolojilere yer verilmektedir.

Gerek teknisyen sayımızdaki ve maddi varlığımızdaki kısıtlılık gerek haberleşme cihazı üretimini, planlamasını, işletilmesini kamu sektöründe gerçekleştirmemiz, bizi de, bir yandan ileri teknolojik araştırmaları izler, denerken; öte yandan eldeki insan gücünü, kurulu sistemi en iyi değerlendirecek teknolojileri seçmeye yöneltmelidir.

HABERLEŞME AĞININ TÜM YURDUMUZA YAYILMASI YAYGIN TEMEL EĞİTİM İÇİN GEREKLİDİR.

Toplumların olağan yaşamlarında bile çok etkin olan haberleşme olanaklarının, teknolojilerin önemi olağanüstü dönemlerde, büyük atılımlar, devrimler, savaşlar, karşıdevrimler günlerinde daha da artmaktadır.

Günümüz gelişmiş toplumlarında bir yandan haberleşmenin aşırılığı nedeniyle toplumsal sorunlar ortaya çıkıyor diğer yandan haberleşmenin özellikle gerikalmış bölgelerin kalkınmasına katkısı tartışılıyor.

Kanada ve Alaska'nın kuzeyindeki 26 yerleşme bölgelerinin haberleşmesinin bir uydu aracılığıyla sağlanması diğer geri kalmış ve haberleşme hizmetlerinin götürülmesi doğal nedenlerle engellenen bölgeler için ilginç bir örnek oluşturuyor. Geçen yıl İran'da toplanan haberleşme konferansında ABD'nin geri kalmış ülkelere uydu satmak için çok çalıştığı gözlendi. Uydu çözümü Doğu Anadolu ile haberleşme açısından ilginç bir uygulama olabilir ama kurulu teknolojimizin çok ilersindeki bu uygulamanın dışa bağımlılığımızı arttırıcı, yönü bir savaş durumunda uydunun uğrayacağı bir saldırıyla haberleşmemizin tümden kesileceği gözden uzak tutulmamalıdır.

Şimdilik yurdumuzda temel bir telefon sisteminin kurulması planlandığından teknoloji seçiminde haberleşmenin toplumsal etken olduğu hesaba katılmamaktadır. İlerde gerçek bir atılımın içinde, örneğin geri kalmış bölgelerimiz için özel tedbirlerin uygulandığı, temel eğitimi yurt yüzeyine yaymak için bir seferberlik içine girildiği günlerde teknoloji seçiminde coğrafi, ekonomik vb. faktörler arasında toplumsal faktör de çok büyük önemle ele alınacaktır.

SONUÇ

Şimdiye kadar değindiğimiz noktaları incelersek, diğer sektörlerde teknoloji seçerken göz önüne alınan noktalara ek olarak:

a) Bu sektörde tüm planlama, yatırım, üretim

Lütfen sayfayı çeviriniz

Arka sayfadan devam

ÖNERİLERİMİZ ve SONUÇ

İstanbul'un elektrik sorununa ilişkin olarak kısa ve uzun vadeli öneriler geliştirilebilir. Ancak, **sürekli olarak akılda tutulması gereken bir gerçek vardır. Bu, İstanbul'un enerji sorununun da kendine özgü bir politikası olduğu ve genel ülke politikasından ayrılamıyacağı gerçeğidir. Sorunun nihai çözümü siyasal tercihlere dayalıdır. Dışa bağımlı olmayan bir enerji politikası, siyasal tercih sorunudur. Dünya Bankasına karşı çıkmak, bir siyasal tercih sorunudur. Enerji Ajansına karşı çıkmak, İstanbul elektrik idaresini yabancı sermayeye ve özel sermayeye devretme önerisine karşı çıkmak, mevcut ekonomik yapının temelindeki anarşik karaktere karşı çıkmak, dengesiz ve plansız bir gelişmeye karşı çıkmak, İstanbul'daki anarşik kentleşme olgusuna karşı çıkmak, hep siyasal tercih sorunudur. Halkın enerji sorununa gerçekçi ve onun yararına bir çözüm getirmek, bir siyasal tercih sorunudur. Ve bugün yapılmış olan siyasal tercihler halk yararına bir işleyişi getirmemektedir. Halkımızın, tüm sorunlarına olduğu gibi enerji sorunlarına da sahip çıkması ile sorunun nihai çözümü bulunacaktır.**

Bütün bunların bilincinde olarak, yine de kısa **ve uzun vadeli çözüm önerileri getirmek gereklidir.**

UZUN VADELİ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

— **Genel olarak Türkiye'de, özel olarak da İstanbul'daki enerji alanında yetki ve sorumlulukların hangi kurumlara ait olduğu çok net bir biçimde tanımlanmalıdır.** Mevzuattaki karmaşıklık giderilmelidir. Bunu yaparken, TEK'nun merkezi bir örgüt olması ve bölgesel kurumlarla, belediyelerle, İETT ile ortaklaşa ve koordineli bir işleyiş içinde olması hedeflenmelidir. İETT'nin sadece İstanbul Belediyesi sınırlarından sorumlu bir alt birim halinde işletilmesi sağlanmalıdır.

— **Enerji karakteri gereği, üretim, iletim ve dağıtım bir bütündür. Bu bütünsellik uygulamada yansımalıdır.** TEK yasası değiştirilmeli, TEK üretimde, iletimde ve dağıtımda merkezi ve etkin bir örgüt haline getirilmelidir.

İETT bünyesinde birlikte olan elektrik, gaz ve ulaşım hizmetleri ayrılmalıdır.

— **İstanbul şebekesi artan ihtiyacı karşılayacak düzeye çıkarılmalıdır. Bakım ve onarım hizmetleri geliştirilmelidir.** Trafo merkezlerinin, havai hatların peryodik bakımları, yük dağıtım hizmetleri, röle sistemlerinin denetimi geliştirilmelidir. Şebeke geriliminin tümüyle 220 volta çevrilmesi hızlandırılmalıdır.

— Elektrik idaresinin hizmetlerini tutarlı bir şekilde yürütmeyi sağlayacak bir personel politikası izlenmelidir. **Teknik personel de dahil olmak üzere tüm personelin sendikal haklara kavuşturulması sağlanmalıdır. İETT idaresi demokratikleştirilmelidir.** Sadece genel müdürün atadığı bir yönetimin yerine, çalışanların katıldığı bir yönetim sistemi getirilmelidir.

— **İETT'nin ihtiyacı olan proje, planlama ve araştırma işleri Türkiye'de yaptırılmalıdır.** Mevcut üniversiteler, Elektrik İşleri Etüd İdaresi bu konuda yeterli olduklarını, bizzat İETT'nin kendisine kanıtlamışlardır. Bunun yanında yabancı firmaldr da bu alandaki yetersizliklerini kanıtlamışlardır. Türkiye'de yaptırılan araştırmalar ve programların uygulaması geciktirilmeden yürürlüğe konmalıdır.

— Sadece İstanbul'u hedef alan ve özellikle fuel-oil fiyatlarının sürekli arttığı bir ortamda **fuel-oil sontrallarını gerçekleştirmeyi hedef alan hiçbir karara evet denilmemelidir.** Sorunun, Türkiye'de, mevcut ve çok az bir oranda yararlanılabilen su ve kömüre dayalı bir enerji politikası içinde ele alınması sağlanmalıdır.

— «En pahalı enerji olmayan enerjidir» demagojisine kapılarak **enerji sorunu yabancı sermayeye ve özel sermayeye bırakılmamalıdır.** Daha 1950'lerde geliştirilmeye çalışılan anonim şirket önerilerinin halkın çıkarlarına ters düşen bir olduğu vurgulanmalıdır. Sadece «daha fazla kâr yapmayı» tabiatı gereği isteyen özel sermayenin eline bırakılan her alan gibi enerji alanı da daha karmakarışık bir duruma girecektir. Genel olarak halkın çıkarlarına ters düşen her türlü karar alınabilecektir. Montaj sanayii politikasına benzer bir politika ile fuel-oit santralları politikasının özel sektör tarafından uygulanmayacağını hiç kimse garanti edemez. Bunun yanında, yabancı sermayenin şimdiye kadar yaptığı tahribat yeterlidir. Buna yeni yıkımlar eklemek halkın yararına bir öneri değildir. Bütün bunlar göz önüne alınarak Dünya Bankası ile ilgili anlaşmalar fesh edilmeli, anonim şirket önerilerine karşı durulmalıdır.

KISA VADELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Bu öneriler daha çok İstanbul'daki enerji talebinin hızla artışını önleyici ve enerji tüketiminde daha tutumlu olmayı sağlayıcı ve halkın yaşamını daha az etkileyici nitelikte önerilerdir.

— Bugün Türkiye'nin toplam sanayiinin %60'ını barındıran İstanbul'daki sanayileşme hızı yavaşlatılmalı, **yatırımların Anadolunun diğer bölgelerinde gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.**

— Çifte tarife sistemi uygulanmalıdır. **Fazla enerji kullanandan daha çok para alınmalı** bu yolla enerji israfı önlenmelidir.

— Çalışma saatleri yaygınlaştırılmalıdır. Vardiya sayıları artırılmalıdır. **Enerji tüketimi 24 saate mümkün olduğu kadar eşit olarak yaygınlaştırılmalıdır.**

— **Enerji kayıplarını ve kaçak enerji alımını giderici tedbirler alınmalıdır.** Gecekondulara iskan izni olmadan enerji verilmeli ve bu yolla kaçak enerji alımı önlenmelidir.

— **Üretime doğrudan hiçbir katkısı olmayan reklam lambaları kaldırılmalıdır. Reklam lambalarına enerji verilmemelidir.**

— Elektrik kısıntıları yapılacaksa, bu kısıntılar günün değişik saatlerine dağıtılmalıdır.

Üretime dönük olmayan ve sadece enerji tüketimine ilişkin bu öneriler belli kazançlar getirebilir. Tıpkı yaz ve kış saati uygulamaları gibi. Ama bunlar gerçek anlamda ve köklü çözüm önerileri değildir. Temelde ekonomi politik anlayış belirleyici olacaktır. Bir zamanlar bir enerji bakanının ve her zaman da sanayicilerin dediği gibi «en pahalı enerji olmayan enerjidir» anlayışı «kimin için en pahalı» sorusuna cevap vermemektedir. Veremez de. Oysa, en **pahalı enerji, doğrudan veya dolaylı olarak halkın sırtına yük bindiren enerjidir. En ucuz enerji, halkın saptayacağı enerji politikası ile elde edilecektir.**

TÜRKİYE'DE HABERLEŞME SORUNU: YERLİ TEKNOLOJİ GELİŞTİRİLMELİDİR

Arka sayfadan devam

işletme çabalarının devletçe yürütüldüğünü, dolayısıyla anlamsız bir teknoloji yarışına girilmemesi gerektiği.

b) **Yabancı ülkelerdeki gelişimin de gösterdiği gibi giderek daha yüksek frekans alanlarında, fiber optik, mikroelektronik gibi dallarda teknolojik - biilmsel çalışmalarına gidilmesinin yararı.**

c) **Sınırlı ve iyi denetlenen teknoloji aktarımının mümkün olduğu ana temelde kendi teknolojimizi geliştirmemizin kaçınılmazlığı.**

d) **Haberleşme teknolojisinin toplumsal etkinliğinin hesaba katılması gereği.**

belirmektedir.

TÜRKİYE'DE TELGRAF VE TELEFON PLANLAMASI : SERMAYE İKTİDARLARI PLANLARI YOZLAŞTIRIYOR.

Bir ülkede, telgraf ve telefonla haberleşme hizmetinin sağlıklı bir biçimde yerine getirilmesi ve geliştirilebilmesi için, telgraf ve telefon haberleşme şebekesinin bir plân disiplini içinde kurulması ve işletilmesi zorunludur. Türkiye'de plânlı kalkınmayı esas alan 1961 Anayasa'sı uyarınca, 1963 ten beri telgraf ve telefon haberleşme sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi bir plâna bağlanmaktadır. Ancak, plânlı kalkınmanın tam olarak anlaşılamamış olması ve plâna inanmıyan güçlü bir sermaye kesiminin ve buna dayanan iktidarların etkisiyle, plânlar yozlaştırılmış ve çoğu zaman oldu-bittilere kılıf hazırlama aracı durumuna getirilmiştir. Bütün ekonomik alandaki uygulama sürecinden telgraf ve telefon da kendini kurtaramamıştır. Bunun sonucu olarak da plândan beklenen sonuçlar tam olarak elde edilememiştir.

Telefon plânlaması PTT bünyesinde 1967 yılından beri hayli sağlıklı biçimde hazırlana gelmiştir. Bilhassa olması gerekli abone sayısı üzerindeki tahminler bütün dünyada uygulanan metodlara göre yapılmış ve gerçeğe oldukça yakın sonuçlar elde edildiği gözlemlerle saptanmıştır. Ancak, bilhassa şehirlerarası bağlantı tesisleri büyük ölçüde NATO'ya bağlı şekilde tutulduğundan, şebeke sağlıklı bir bicimde kurulamamıştır. Ayrıca yapılan tahminlere uygun finansman kaynağının ayrılmaması ve yatırımcı personeli PTT bünyesinde gerekli koşullarla tutacak sistemin yaratılmaması şebekenin kuruluşunu büyük ölçüde aksatmıştır.

Telgraf-teleks sistemi için ciddi plân çalışmalarına ancak 1970 yılında başlanmıştır. Bu alandaki çalışmalar henüz oldukça geri bir düzeydedir.

Bir telefon plânlaması için, plânı hazırlanacak zaman aralığını iyi seçmek gerekmektedir. Bir, iki veya üç yıl gibi dar bir zaman aralığı seçildiğinde, çeşitli malzeme ve teçhizatın yapım süresi, eleman durumu v.s. gibi etkenler yapılabilecek işi sınırlandırmaktadır. Dolayısıyle, geçmiş birkaç yılın artış hızından bir iki veya üç yıl sonrayı kolayca bulmak mümkün olmaktadır.

Plânı yapılacak zaman aralığı olarak 20 yıldan daha uzun bir dönem seçildiğinde teknolojik gelişmeyi ve bunun sonucu şebeke yapısını sağlıklı bir biçimde saptamak olanağı bulunamamaktadır.

Şu halde etkin bir telefon plânlaması için dört yıldan az, 20 yıldan çok olmamak üzere uygun bir zaman aralığı seçilmelidir. Seçilen zaman aralığına bağlı olarak da plânlama metodlarında düzeltmeler gerekecektir. Örneğin 5 ilâ 7 yıllık bir plân döneminde mevcut telefon şebekesi yaklaşık iki kat büyür. Dolayısıyle başlangıçtaki şebekenin büyüklüğü ve yapısı küçümsenemez. Oysa, 15 ilâ 20 yıllık bir dönem esas alınırsa, başlangıçtaki şebeke plân dönemi sonundaki şebekenin sekizde ve belkide onaltıda biri olacaktır. Dolayısıyle yok sayılabilir. Bir de ekonomik ömrünü dolduracağı hesaba katlırsa, uzun dönemli telefon plânlamasında, başlangıç tesislerini yok saymak en doğru yol olur.

Bütün dünyada telefon plânlaması için çeşitli metodlar uygulanmaktadır. Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz.

1 — Geçmiş yılların uzantısını alma metodu.
2 — Matematiksel metod.
3 — Başka ülkelerle kıyaslama metodu.
4 — Ekonomik metod. (Bu metodda kişi başına düşen milli gelir, bu gelirin dağılımı, toplumdaki iş alanları v.s. faktör olarak hesaplara girer.)

Bunlardan en sağlıklı sonucu 4 üncü metod vermektedir. Eğer, gerçeğe yakın bir şekilde kişi başına düşen geliri ve dolayısıyle ne kadar insanın telefona gereksinme duyacak kadar bir gelir elde edebildiğini saptayabilirsek; gerekli telefon sayısını da saptamış oluruz. Ancak böyle bir saptamayı tahmin aralığımızın tümü için yapabilmemiz gerekmektedir. Şu halde telefon plânlamasında ekonomistler, toplum bilimciler ve mühendisler elele çalışmak zorundadırlar. Telefon sayısı ekonomik, kültürel, sayısal (nüfus), şehirsel ve endüstriyel yapının bir fonksiyonudur. Bunlardan herhangi birini ihmal eden plân, kendisinin de ihmal edileceğini bilmelidir.

Türkiye'nin bugünkü telefon şebekesi yapısı yaklaşık 600.000 esas aboneden oluşmaktadır. Yine yaklaşık olarak 600.000 kişi telefon için sırada beklemektedir.

Türkiye'deki abone gelişme tahminleri, önümüzdeki 5 yıl için, ortalama, abone artı telefon alacak istekli sayısının yılda % 10 ilâ %11 arasında artış göstermesi gerektiğini vermektedir. Tabii, bu tahmin, zarar etmiyecek ve telefon yatırımına %50 civarında bir kaynak yaratacak tarife uygulamasına göredir. Tarifeden bağımsız bir abone tahmini yapma olanağı yoktur. Örneğin, ücretsiz tesis ve konuşma uygulansa, istekli sayısı bir yılda 20 Milyonu geçebilir. Yine, telefon tesis ücreti 100.000 TL. dolayında ve şehiriçi bir konuşma 10 TL. olsa, bugünkü abonenin çok büyük bir bölümü telefonu bırakacak, yeni abone talebi ise yok denecek mertebeye inecektir.

Şu halde, telefon plânlaması derken, hangi tarifeye göre bir plânlama yapacağımızı başlangıçta saptamamız gerekmektedir.

Telefon plânlamasında, teknolojik gelişmeye ayak uyduracak şekilde bir plân zorunludur. Örneğin, bugün dönücü tip santrallara dayalı plân yapmak anlamsızdır. Yine modası geçmekte olan ve yaklaşık olarak 10 ~ 15 yıl içinde ileri ülkelerde yapımı duracak olan krosbar telefon santrallarına dayalı plân yapmakta anlamsızdır. Artık Türkiye'de de programı depo edebilen elektronik santrallara dayalı plân yapılmalıdır. Bu şekilde elektronik sanayi de desteklenmiş ve geliştirilmiş olacaktır.

Sonuç olarak, PTT bünyesinde hayli gerçekçi bir telefon plânlama çalışması yapılmış ve yapılmaktadır. Ancak bu çalışmalara ara vermeden devam etmeli ve plânlarda büyük oranda ihmale uğramış olan şehirlerarası tesisleri plânlamasına önem verilmelidir. Radyo ve televizyon için PTT şehirlerarası tesislerinden yararlanma esas alınmalıdır. Telekomünikasyon alanında tekrarlanmış tesis kurulmasından kaçınılmalaıdır. Savunma gereklerine göre kurulacak tesisler sivil tesislerden ayrılmalı; sivil tesislerin sosyo - ekonomik yapıya uygun şekilde kurulup işletilmesi esası kabul edilmelidir..

Üstten yaklaşımla hazırlanacak genel plânlara dayalı projelerin hazırlanması ve genel plâna esas olacak verilerin saptanması için nüfusu 100.000 lere ulaşan her şehirde yerel elemanlardan oluşan veya yararlanan birimler kurulmalıdır. Bu birimler çevrelerinde, telefon gereksinmesi yoğun olan merkezlerde de çalışma yapmalıdırlar.

Teleks-telgraf plânlaması ise ticaret ve sanayi kuruluşlarının bir fonksiyonudur. Bunlar üzerinde yapılacak araştırmalarla gereksinmeler oldukça kolay saptanabilir.

Çok yönlü bir çalışma olan telekomünikasyon plânlaması için bugünkünden daha dengeli bir örgütleme gerekmektedir. Şimdiki örgütlenme, yarının gereksinmesinin oldukça gerisinde kalmış olacaktır.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNDEN HABERLER

İ.T.Ü. MÜHENDİSLİK MİMARLIK FAKÜLTESİNDE ELEKTRİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN DİRENİŞİ HEDEFİNE ULAŞTI: BAŞARISIZ ÖĞRETİM GÖREVLİSİNİN SÖZLEŞMESİ YENİLENMEYECEK

İ.T.Ü. Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinde Elektrik Bölümü öğrencilerinin, başarısız bir öğretim görevlisinin görevinden alınmasını amaçlayan eylemleri, amacın ulaştı. İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi yöneticileri, anlayışlı davranışlarıyla, bir sorunun kangren hale gelmeden çözümüne yardımcı oldular. Olayı, Türkiye'deki genel yüksek öğrenim sorunları içinde değerlendirmek, gerektiğini savunan elektrik bölümü öğrenci temsilcileri, anti-demokratik yönetimin her alanda karşısına çıkmak zorunluluğunu belirttiler.

Eylem içinde öğrenci temsilciliği yapan arkadaşların olayı başından sonuna anlatan yazılarını bulacaksınız aşağıda.

Konu, akademik bir sorun, Avni Zeren adlı bir öğretim görevlisinin öğrencilere karşı takındığı tavırdı.

Avni Zeren fakülteyle yaptığı mukavele sonucu, 1973-74 döneminde Elektrik-3 öğrencilerinin Elektrik Ölçmeleri dersine girmişti. Dönem sonunda 59 kişilik sınıftan 6 kişinin başarılı olabildiği görüldü.

Oysa, bu hocadan önceki dönemde, bu dersten 46 öğrenci ilk sınavda geçmiştir. Geri kalan 4 kişi ikinci sınavda geçmişlerdir. Avni Zeren döneminde ise, son hak olan 6. hakka giren sayısı 9 dur.

Avni Zeren, 1974-75 döneminde Elektrik-I öğrencilerinin Elektroteknik dersine girmeye başladı. Sonuç aynıdır. 60 kişilik sınıftan ilk sınavda 8, ikinci sınavda da 7 kişi geçer.

Avni Zeren'in bu derse girmediği dönemde ise bu dersten yalnızca 3 kişi ikinci hakka kalmış ve bu sınavda geçmişlerdir.

Yönetim Kurulunun kararında değişiklik görülmeyince, Elektrik Bölümü öğrencileri olarak oy birliği ile, Avni Zeren'in fakülteden ilişiğinin kesilmesi isteğiyle, tüm dersleri süresiz boykot etme kararı aldık. Yönetim Kurulu ise mukavelesi nedeniyle, Avni Zeren'in okulla ilişkisinin kesilemeyeceğini belirtti. Sorunun bir an önce çözüme vardırılması amacıyla, Elektrik Mühendisleri Odasının desteğini, yardımını istedik.

EMO yöneticileri Elektrik Bölümü Başkanı Kemal Sarıoğlu ile görüştüler.

Fakülte yönetim kurulu, gerçekçi bir değerlendirme yaparak, Elektrik Bölümü genel boykotunun 10. gününde, 2.1.1976 tarih ve 18 sayılı kararla isteklerin kabul edildiğini Elektrik Bölümü Öğrenci Temsilci Heyetine bildirdi.

Karara göre;

1.) Şubat döneminde Avni Zeren'in yapacağı sınavlar Elektrik Bölümünün saptayacağı bir hoca tarafından yapılacaktır.

2.) Elektrik Ölçmeleri dersi ikinci dönemde tekrar açılacaktır. Bu derse ve Elektroteknik derse II. dönemde Avni Zeren'in dışında bir hoca girecektir.

3.) Avni, Zeren'in yapmış olduğu vize sınavlarının dönem sonu sınavlarına etkisi % 20 ye indirilmiştir.

Ayrıca öğrenci temsilcilerine Avni Zeren'in ekim ayında biten mukavelesinin yenilenmeyeceği belirtildi.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİYLE TOPLANTILAR SÜRÜYOR

Önceki yönetim Kurulumuzun görev döneminde başlatılan elektrik mühendisliği öğrencileri ile ilişkiler sürüyor. İstanbul'da elektrik mühendisliği öğrenimi yapılan İTÜ, İTÜMMF, Kadıköy Mühendislik, Vatan Mühendislik ve İDMMA nin elektrik bölümü öğrenci temsilcileriyle son ortak çalışma 17 Ocak günü gerçekleştirildi. Bu toplantıda öğrenci arkadaşlar odaların yapısı, çalışma biçimi ve çalışma alanına ilişkin ayrıntılı bilgiler edindiler ve kendi sorunlarını anlattılar.

Staj yeri, proje, kaynak kitap bulma konularında E.M.O. nun ne gibi yardımları olacağını sordular. E.M.O. İstanbul şubesinin olanakları ortaya kondu. Geleceğin elektrik mühendislerine elden gelen tüm yardımın sağlanacağı söylendi. E.M.O. İstanbul Şubesi ile elektrik mühendisliği öğrencilerinin ortak çalışmalar yapması ilkesinde görüş birliğine varıldı.

VATAN MÜHENDİSLİK MİMARLIK YÜKSEK OKULUNDA TEKNİK BİLİMLER ARAŞTIRMA DERNEĞİ KURULDU

Vatan Mühendislik Mimarlık Yüksek Okulunda, elektrik bölümü öğrencilerinin de katıldığı bir grup tarafından, Teknik Bilimler Araştırma Derneği (TEK-BAD) adıyla bir dernek kurulmuştur.

Öğrencilerin sorunlarıyla ilgili çalışmalar yapmak amacıyla kurulan dernek kurucuları; TEK-BAD'ın üyelerinin genç mühendis adayları olduğunu, gençliğin bir birim örgütü niteliğindeki derneğin mühendis odalarıyla yakın ilişkiler kuracağını ileri-ci genç mühendis adaylarını demokratik mücadele içinde birleştirmeye çalışacağını söylemişlerdir.

seçmeler

yüksel birdal

KERHANEDEN MATERYALİZME...

23. Kasım. 1975'te Cumhuriyet Gazetesinde bir RESMİ ilan yayınlandı. Edirne Sulh Hukuk Mahkemesi Tereke Hakimliği, iki genelevin, içinde çalışan bayanlarla birlikte kiraya verileceğini ilan ediyordu.

Üç gün sonra Günaydın'da Mehmet Barlas şu sorularla konuya değindi:

«Acaba bu bayanları hangi baylar çalıştıracak? Anayasa bu bayanlarla uğraşmaz mı? Belediye ve Vilâyetçe ruhsatlı bu genelevlerin vergi durumları nasıldır? Eğer döviz getirirlerse, vergi iadesinden yararlanırlar mı?...»

EDİRNE SULH HUKUK MAHKEMESİ TEREKE HÂKİMLİĞİNDEN

İ L A N

DOSYA NO: 1975/16

Edirne'de Belediye ve Vilâyetçe ruhsatlı 9 odadan müteşekkil ve halihazırda içinde bir No. lu evde 5 bayan, 2 No. lu evde 6 bayan çalışan elektriği ve suyu mevcut günlük kazancı bir No lu evde halihazırda 5 bayan çalıştığından 1500 lira evin oda durumu itibariyle her gün normal olarak sekiz bayan çalışma kapasitesi olduğundan sekiz bayan temin edildiğinde günlük kazancı 2400 lira civarında iki No. lu evde halihazır durumda altı bayan çalıştığı yine bu bayanlara göre günlük geliri 1800 lira sekiz bayan temin edildiği takdirde günlük geliri 2400 liraya ulaşan iki adet genel ev açık arttırma suretiyle 11.12.1975 günü saat 10.00'da Edirne Adliye salonunda kiraya verilecektir.

Taliplilerin ve daha fazla bilgi almak isteyenlerin mahkememizin 1975/16 sayılı dosyasına müracaatları usulen ilân olunur. 20.11.1975 (Basın: 9458—9255)

Mehmet Barlas sorularının cevabını araya dursun, 1. Aralık. 1975'te Sadun Tanju, «insanoğlunun kendi etini ve gururunu satarak geçinmek zorunda kalışı ve bu alışverişe bir adalet kuruluşunun aracı oluşu» karşısında «çağdaş düşünce ve duyguların derin tepkisi ile» sarsıldığını belirtti.

Hele, o günlerde Pakistan'a bir gezi yapan Cumhurbaşkanı'nın:

— «Biz manevi ölçülere kıymet veren bir devletiz.» demesini ve kendisine gösterilen sevgi karşısında «materyalist ve idealist felsefeler arasındaki farkları» düşünmesini çok eleştirdi.

— «Materyalizm» dedi «kadının etini ve aşkını satmasını, insanlığı alçaltan bir davranış sayar...»

Doğrusunu isterseniz, bu kadar sinirlenmeye biz de bir anlam veremedik.

Milleti temsil ediyoruz diye ortaya çıkanların açıkça alınıp satıldığı ve sıradan bir olaymış gibi bunu kimsenin umursamadığı bir düzende, adalet müessesesinin kerhane kiraya vermesi, gülünüp geçilecek bir olaydan öteye gidebilir mi?

Gerçekten, Cumhurbaşkanı'nın dediği gibi, böyle olaylarla insan materyalist ve idealist felsefeler arasındaki farkları **daha iyi anlıyor.**

Nereden nereye?

Kerhaneden materyalizme...

HANGİ KİTAPTA YERİ VAR?

Manisa-Saruhanlı ilçesi halkı, kış-kıyamette hiçbir gerekçe gösterilmeden sürülen üç öğretmenleri için sessiz yürüyüş ve miting düzenlemiş. Mitingde konuşma yapan çiftçi, işçi, tamirci, öğretmen ve öğrenciler şunları sormuşlar:

— Öğretmenlerimizin ailelerini parçalamanın hangi kitapta, hangi dinde yeri var?

— Yıllardır aramızda çalışan bu öğretmenlerin suçunu biz göremedik. Siz Ankara'lardan nasıl gördünüz?

— Eğer suçları yakalarına kurt rozeti yerine 4 Atatürk rozeti takmak ise, hepimiz suçluyuz.

— Halkın öğretmeni olmak, halkın derdinden anlamak, halkın çocukları için gece gündüz çalışmak ne zamana kadar suç sayılacak?

600 lise öğrencisi üşenmeden, komandoların BOZKURT ALİ'si Milli Eğitim Bakanı'na bir de dilekçe göndermişler.

«Öğretmenlerimizden Saadettin Öztürk'ün eşi Tülin Öztürk okulumuzda Türkçe öğretmenidir. Süleyman Kapucu'nun eşi Emine Kapucu Saruhanlı belediye ebesidir. Her T.C. yurttaşı gibi bu öğretmenlerimizinde aile düzenlerini korumak Anayasamızın 35. maddesine göre Devlet'in görevi iken Devlet nasıl olurda bunun tam tersini yapar, kurulmuş aile düzenlerini yıkar? Anlıyamıyoruz.»

Haydi anlatın bakalım çocuklara...

İŞÇİ SALTANATI — PATRON SEFALETİ

Buyurun iki haber:

1.) Sanayici Dr. Nejat Eczacıbaşı, Türkiye ekonomisine ilişkin görüşlerini belirtirken, sendika yöneticilerinin hayali işveren baskılarından bahsettiklerini ileri sürmüştür.

Nejat Eczacıbaşı Türkiye'de işçi ücretlerinin yüksek olduğundan da yakınarak Almanya'da sağlık gereçleri fabrikasında bir işçi sosyal gelirleriyle birlikte 7.260.— Türk Lirası kazanırken, Türkiye'de bir seramik fabrikası işçisinin sosyal gelirleriyle birlikte ayda 7.350.— ile 8.850.— lira arası kazandığını iddia etmiştir.

2.) Maliye görevlileri, bazı vergi yükümlülerinin «mücizeler» yaratarak yaşadıklarını saptadılar.

İstanbul'da vergi denetimi yapan memurlar; yılda 5.000.— lira kazanıp Mercedes, 6.000.— lira kazanıp Murat alabilen mükellefler karşısında şaşırıp kaldılar...

Sizi gidi köftehor işçiler sizi!...

Bundan sonra gecekonduda oturup kimseyi kıramazsınız. **Zavallı patronlar 416.5 lira aylık gelirleriyle bile Mercedes alabildiğine göre, 8.850.— lira aylık gelirlerinizle sizler ne refah içinde yaşıyorsunuzdur kimbilir?...**

YAP BİR ÇAY, DEMLİ OLSUN!...

V.S. News and World Report dergisinde çıkan yazıya göre, Güney Vietnam'ın eski diktatörü Van Tiyö'nün generalleri Amerika'da çoğunlukla garsonluk ve benzeri işler yaparak hayatlarını kazanıyorlarmış.

Örneğin Saygon kuşatma altındayken kentin boşaltılma işini yürüten General Dong Van Khuyen, halen New York'ta bir otelde çalışıyormuş. Generalin eşide aynı lokantada mutfakta salata yapıyormuş. Tiyö'nün generaline bu işi dört Amerikalı general bulmuş.

Van Tiyö rejiminin son deniz kuvvetleri komutanı olan General Trang Si Tan, iş bulamadığı için Los Angeles'te bir dostunun evinde kalmaktaymış.

Kabahat Amerika'ya giden generallerde. Oraya gideceklerine Türkiye'ye gelselerdi, bir sürü kuruluşun bol maaşlı yönetim kurullarını paylaşırlar, gül gibi geçinir giderlerdi...

1976 Yılının Öğretmen ve Öğrenciye can güvenliği, işçiye ve memura iş güvenliği getirmesi ümidi ile barış ve özgürce yaşam dilerim.

TURAN BOSTANCI

ADRES; KAMU YÖNETİMİNDE GÖREVLİ OLDUĞUMDAN DEĞİŞEBİLİR. ÖRNEĞİN;
1975 YILI İLK AYLARINDA KIRŞEHİR İLİ YSE MÜDÜRÜ İDİM.
23 NİSAN BAYRAMINDA ÇANKIRI İLİ YSE MÜDÜRÜ İDİM.
27 MAYIS VE 29 EKİMDE KASTAMONU 16. BÖLGE TEKNİK ELEMANI.
1976 YILINA GİRERKEN TEKİRDAĞ YSE MD. TEKNİK ELEMANI OLARAK GÖREVLİYİM

MC'NİN HIŞMINA UĞRAMIŞ BİR TEKNİK ELEMANIN YILBAŞI KARTI

TEZEK, TİTREMEK VE AŞK ÜSTÜNE...

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Selahattin Kılıç Odamızın düzenlediği Elektrik Enerjisi VII. Teknik Kongre'de bakın neler dedi:

● Odun, tezek yakarak, titreyerek, üşüyerek yani kendimizi yakarak enerji açığımızı kapatıyoruz. (Titre ve kendine dön)

Sonu 10'da

Başı 3'de

Memurların, personel yasası kapsamına alındığı 1970 yılından bu yana geçen süre içerisinde hayat pahalılığı % 150 ye varan bir oranda artmıştır. (İstanbul Ticaret Odası, Devlet İstatistik Enstitüsü kaynakları.) 1970 yılında 18 lira olan etin fiatı, bugün 45 liraya, 3 lira olan meyvenin fiatı 8 liraya, 600 lira civarında olan iki odalı evin fiatı ise 1500 liraya yükselmiştir.

Oysa, 1970 yılında 1175 lira aylık alan onuncu dereceden bir memurun eline bugün 1600 lira civarında bir ücret geçmektedir. Bu da gösteriyor ki, 1970 ile 1975 yılları arasında memurların reel ücretlerinde % 100 ün üzerinde bir azalma olmuş, yoksulluk içerisine itilmişlerdir.

Yaptığımız bilimsel çalışmalar sonucu, memurların 1970 standartlarına uygun bir yaşam sürdürebilmeleri için katsayı en az 17 olmalıdır.

Ülke ekonomisinde önemli katkıları olan memurların, hakları olan ücret artışlarıyla ilgili sorunu bilimsel olmayan açıklamalarla oldu bittiye getirmek aslında MC iktidarının hakim sınıflar çıkarına olan uygulamalarının somut bir göstergesi olarak ele alınmalıdır.

Memurların ekonomik ve demokratik sorunları ancak, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakların elde edilmesiyle çözülebilecektir.

SSK İŞÇİLERİNİN DİRENİŞİNİ DESTEKLİYORUZ

MC Hükümetinin 400 bin işçiyi memur yapma girişimi SSK da çalışan, Sosyal - İş'e bağlı İşçilerin direnişi ile karşılandı. Birçok demokratik kitle örgütü SSK işçilerinin direnişini destekledi, MC hükümetinin girişimini yerdi. TÜTED İstanbul Şubesi yönetim Kurulu grevdeki SSK işçilerini ziyaret etti. Ayrıca TÖB - DER, TÜM - DER ve TÜMAS'ın İstanbul Şubeleriyle TÜTED basına ve kamuoyuna görüşlerini şöyle açıklasılar:

«Biz; TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED, TÜMAS, Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Şubeleri olarak, işçi sınıfının uzun ve zorlu mücadelelerle elde ettiği sendikal ve politik haklarını bir anda elinden alma amacını taşıyan kararnamenin, sonuna kadar karşısındayız. Demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkılıp, sonuna kadar savunularak kâğıt üzerinde kalmaktan kurtarılacaktır. Bunun bilincinde olarak, KAZANILMIŞ HAKLARINI savunmak amacıyla direnişe geçen işçi sınıfımızı ve sendikalarını destekliyoruz.

İşçi memur ayırımının temelden çözümü, öğretmeniyle, teknik elemanıyla memur adı altındaki bir milyonluk emekçinin grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarını kazanmasıyla mümkün olacaktır. Bu yolda tüm emekçilerle omuz omuza mücadele sürdürüyoruz. Sendikal hakların tüm çalışanlarca kazanılması, ülkemizde demokrasinin sınırlarını genişletecek, memurların, ekonomik - demokratik - politik haklarını kazanma yolunda sürdürdükleri mücadeleyi ileri boyutlara ulaştıracaktır.»

CENAZE TÖRENLERİNE YAPILAN SALDIRILAR KINANDI

Faşist saldırganlar tarafından sokak ortasında işlenen cinayetlerden sonra cenaze törenlerine de saldırılar düzenlenmesi ve bu arada Şube Başkanımız Yüksel Birdal'ın da Halil Pelitözü'nün cenaze törenine katılmaktan ötürü gözaltına alınması TÜTED ve İstanbul'daki mühendis ve mimar odalarınca kınandı:

«Artık cenaze törenleri de yapılamaz oldu. Bir vatandaşın arkadaşı için yapabileceği son görevi de vatandaşa çok görülmeye başlandı. Ölümler, ölüler, cenaze törenleri Türkiye Demokrasisini geriletmek için birer araç olarak kullanılmaya başlandı.

Bir vatandaşın en doğal hakkı olan cenaze törenine katılma, göz altına alınma ile son bulmaya başladı. Nitekim İstanbul'daki son cenaze törenine katılanlardan yüze yakın vatandaş göz altına alındı. Bu arada kuruluşumuz üyesi Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi başkanı YÜKSEL BİRDAL da göz altına alındı.

Çalışanların ekonomik ve demokratik isteklerinin yoğunlaştığı yüzbinlerce işçinin bir kararname ile memur sayıldığı, sermayenin derin bulanımlar yaşadığı bugünün Türkiye'sinde, bu türden uygulamalar aslında çalışanlar tarafından beklenmektedir. Çünkü bugünkü koşullarda sermaye için tek çıkış yolu demokrasiye son vermektir. Ve bunun için bir takım olayların yaratılması gereklidir.

Fakat, çalışanlar kesimi bu anlayışa prim vermeyecektir. Demokrasiyi koruyacaktır. Korumalıdır.»

TÜM İKTİSATÇILAR BİRLİĞİ YAYINLARI

ÇOKULUSLU TEKELLER VE ULUSLARARASI TEKELCİ SERMAYE, **YILDIRIM KOÇ**
ÇOKULUSLU TEKELLER VE İLAÇ SÖMÜRÜSÜ; **AYDIN KÖYMEN**
TEKELCİ SERMAYE İLE İÇİÇE; **TİB Araştırması**
Broşürlerin tanesi 250 kuruştur. Odamızda satılmaktadır.

EMPERYALİZM VE TÜRKİYE'DE MADENCİLİK ALANINDA YABANCI SERMAYE; **YILDIRIM KOÇ**
PETROL EMPERYALİZMİ VE TÜRKİYE; **MEHMET TANJU AKAD**
İŞÇİ ÜCRETLERİ VE ENFLASYON;
T.İ.B., D.İ.S.K. (Maden-İş, Sosyal-İş, Kimya-İş, Turizm-İş, As-İş), Çağdaş Metal-İş, T. Banka ve Büro-İş Ortak Çalışması.

seçmeler

Başı 3'de

● Planlayıcı ve uygulayıcının başarısı, ülkeyi (kapıyı kırıp odun etmek) zorunda bırakmamakla ölçülür.

● 1964 yılında büyük şehirler civarında sadece 147 köyde elektrik vardı. Her yıl elektriğe kavuşan köy sayısı artmış ve sadece 1975 yılında 1653 köy elektriğe kavuşturulmuştur. Bugün elektriğe kavuşmuş olan köylerin sayısı 7270'e ulaşmıştır. Daha 29 bin köyün karanlıklar içinde olduğunu bilerek gönlüm bu miktarı bile küçük buluyor.

● Ülkemize ve milletimize elektrik sağlamak ve köye elektrik götürmek TÜRK AYDINI ve özellikle ELEKTRİK DALINDA ÇALIŞANLAR için bir AŞK olmalıdır.

Yeni bir aşk arayanlara duyurulur...

E.M.O. İSTANBUL ŞUBESİ 1976
YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

Başı 4'de

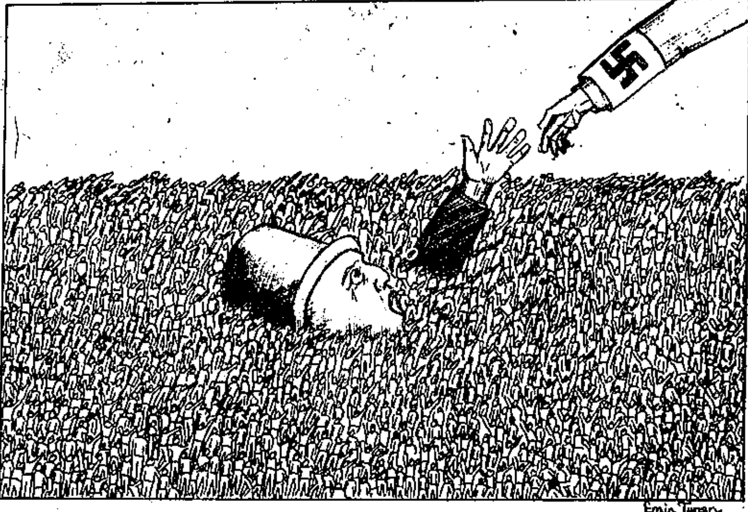
ci girişimlerin teşhirini hedef alan ve belli bir süre içinde tamamlanacak bir veya iki yazılı çalışmanın yapılması. (ITT'nin girişimleri gibi).

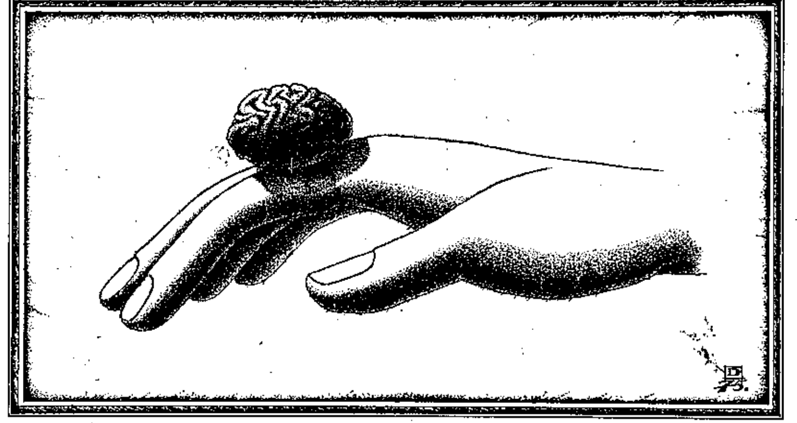
8. Elektrik ve elektroteknik sanayi kataloğunun düzenlenmesi.

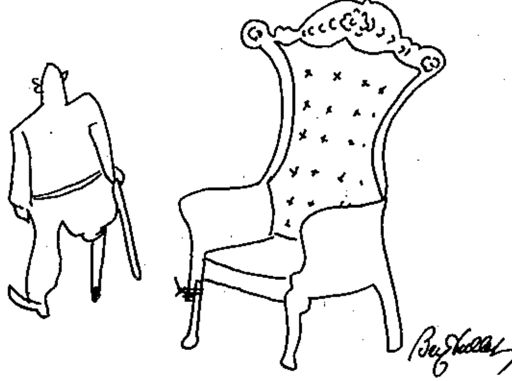
C. YABANCI ÜLKELERDEKİ MESLEK ODALARI VE SENDİKALARLA İLİŞKİLERİN KURULMASI.

D. Üyelerimize dönük sosyal çalışmalar düzenlenmesi.
1. Kompüter ve yabancı dil kursları düzenlenmesi.
2. Bilim adamı ve sanatçılarla peryodik sohbet toplantıları düzenlenmesi.
3. Çeşitli kültür olaylarının birlikte izlenmesinino sağlanması.
4. Elektrik mühendisliği gecesi düzenlenmesi.

E. Şube çalışmalarımızı üyelerimize ve kamu oyuna iletmek için yayın.
Basın bildirisi, Aydınlığa Doğru'nun çıkarılmasının devamı, kitapçıklar.

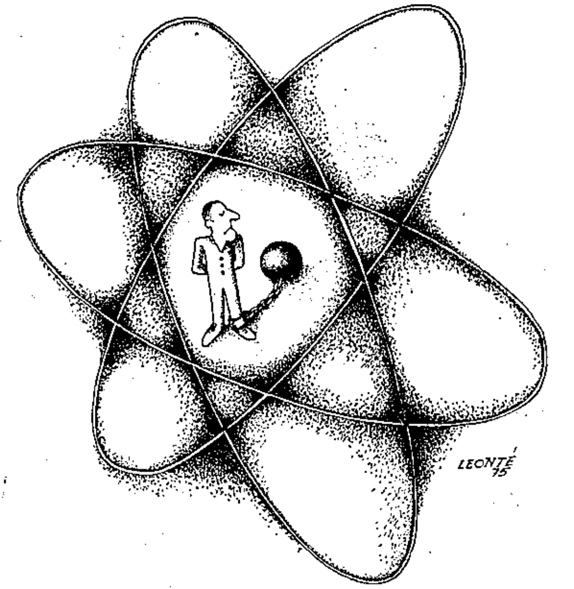

AYDINLIĞA DOĞRU ARŞİVİNDEN

Bu sayımızda, önceki sayılarımızda kullanmak üzere hazırladığımız ama yer darlığından ötürü sayfalarımıza alamadığımız karikatürleri değerlendirdik.

Aydınlığa Doğru arşivinde yer alan bu yapıtları da yayınladıklarımız kadar beğeneceğinizi umuyoruz.

t.i.b. ve yayınları

ersin kaya

27 Mayıs 1961 Anayasası yeni özgürlükler getirdi kâğıt üzerinde. Ve zamanın yürekli gerçek aydınları kâğıt üzerindeki özgürlükleri toplumsal ilişkiler alanında kullandılar. Daha önce sözü edilemeyen kavramlar ilkin dergi, kitap sayfalarına getirildi. Ardından, bu çoğumuz için yeni kavramlar kitleler arasında tartışılır oldu. Süleyman Demirel'in Türkiye'ye boru satan bir firmanın temsilciliğinden Başbakanlığa geldiğini hemen tüm okuryazarlar duydu. Türkiye'de tarım kesiminde çalışanların üçte birinin hiç toprağı yokken, toprak ağalarının insanlarıyla birlikte köy alıp sattıkları öğrenildi. Petrolde, yeraltı kaynaklarımızda yabancı eli bulunduğu, uluslararası tekellerin ülkemizdeki temsilcileri aracılığıyla sömürüyü tezgâhladıkları gözler önüne serildi. sömürü, toprak reformu, emperyalizm, bağımsızlık, ulusal çıkarlar kavramları yurtsever kafalarda ortak bir anlam kazandı. Somut gerçeklerden kalkınan yurtseverler aynı ilkeler çevresinde örgütlenmeye başladılar. Ne var ki örgütlenme özgürlüğü yetersizdi, kısıtlıydı. Bu da saptandı.

Olanakların elverdiği oranda kullanıldı özgürlükler. İlk adımlar atılmış, ülkenin sömürüldüğü, çalışanların hak ettiklerini alamadıkları aydınların kafalarındaki gerçeğin alfabesi olmuştu. Bilgi oluşum sürecinin somuttan soyuta geçilen aşamasında kaldık genellikle. Oysa yeniden, bulunulan aşamada bir somutlama yapmak gerekliydi. «Kahrolsun emperyalizm, sömürüye hayır, toprak reformu istiyoruz» sloganlarının arkası, sürekli, yaşanılan gerçeklikle beslenmeliydi. Hayattan kopulmamalı, soyutlamayı işe yaramaz hale getirmemeliydi.

Bu noktaya, biraz geç de olsa yeniden ve öncekinden bir üst düzeyde, ulaştık. Bugün devrimcilerin yönetimindeki örgütler genellikle politikanın, hayatın somut gerçeklerinden kalkınması gereğinin bilincindeler. Bu nedenledir ki bir TÜM-DER bir TÜTED memurların katsayı sorununu, Meyak sorunu ön plâna alan çalışmalar içine giriyorlar. Ve çıkarlarını savundukları kesimlere söyledikleri duyuruyor, onlar arasında gün geçtikçe daha büyük oranda yaygınlaşabiliyorlar.

Tüm İktisatçılar Birliği (T.İ.B.) de kendi alanında en doğru en tyutarlı çalışmaları yapan devrimci örgütlerden biri. «Tüm İktisatçılar Birliği, ekonominin halkımız kurtuluş mücadelesine yararlı hale getirilmesini savunmaktadır.»

Gerçekten de T.İ.B.'nin çalışmaları, halkımızın kurtuluş mücadelesine yararlı olmaktadır. Gerek aylık bültenleri gerekse kitapçıklarının her biri

her ay bir kitap

çok değerli çalışmaların ürünüdür. Basında ve kamuoyunda hak ettiği ilgiyi de görmektedir.

Sermayeciler pahalılığa, enflasyona işçi ücretlerinin yüksekliğini mi gerekçe gösterdi? T.İ.B. sağlam verilerle, doğru ve halkçı yorumlarla karşılarındadır. İstatistiklerden, var olan bilgilerden kalkınır, incelemesini yapar. Sonunda yorumunu koyar:

Enflasyon, emperyalist - kapitalist sistemin onulmaz bir hastalığıdır.

Enflasyon, kapitalistlerin kârlarını artırmak için kullandıkları ve teşvik ettikleri bir sorundur.

Azgelişmiş ülkelerin emekçi halkları hem emperyalizmin, hem de emperyalizmin bütünleştiği yerli sömürücü azınlığın sömürüsü altındadır. Bu sömürü enflasyon ile daha etkin bir biçimde sürdürülmektedir.

Enflasyon, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakaların daha fazla yoksullaşmasına, emperyalistler ve onlarla bütünleşmiş küçük bir azınlığın zenginleşmesine yol açar. **(Türkiye'de İşçi Ücretleri ve Enflasyon)**

T.İ.B. in tüm yayınları aydınlarımız için el kitabı niteliğindedir. Dikkatle izlenmeli, her birinde mutlaka her kitaplıkta bulundurulmalıdır.

(İsteme adresi: Karanfil Sok. 14/10 Kızılay / ANKARA)

Demokrasi, özgürlük, düşünce düşmanı MC iktidarının klasik yapıtlara kadar uzanan kitap düşmanlığı, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan tarafından kınandı. İsvan, MC nin okullarda yasakladığı kitapları belediye kitaplığına alarak halkın yararlanmasına sundu. Belediye başkanının, gerçek bir aydına yaraşan bu davranışı aydın kamuoyunda saygı ve takdirle karşılandı.

Yasaklanan kitaplara Belediye kucak açtı

isteyen buyursun okusun

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okul kitaplıklarından kaldırılan 19 yerli ve yabancı yazarın toplam 28 kitabını Ahmet İsvan Belediye kütüphanesine aldı.

MİLLİ Eğitim Bakanlığı tarafından yasaklanan ve okul kitaplıklarından çıkartılan 19 yerli ve yabancı yazarın toplam 28 kitabını İstanbul Belediyesi kendi kütüphanesine almıştır. Belediye Başkanı Ahmet İsvan, kitapların yasaklanması ile ilgili konuşmak istememiş, sadece, **"Bu kitapları okumak isteyenler için kütüphanemiz daima açıktır, buyursunlar, okusunlar"** şeklinde konuşmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yasaklanıp Belediye kütüphanesine alınan kitaplar ve yazarları şunlardır:

Vilkie Collins (Beyazlı Kadın), Nicolai Gogol (Taras Bulba), Cengiz Aytmatov (Toprak Ana), Jean-Paul Sartre (İş İşten Geçti), Albert Camus (Uyumsuz Yaşam), Jean-Paul Sartre (Duvar), Dostoyevski (Ev Sahibesi), Fakir Baykurt (Tırpan-Kaplumbağalar-Yılanların Öcü-Hikâyeler), Orhan Kemal (Bereketli Topraklar Üzerinde-Müfettişler Müfettişi-Gurbet Kuşları-Baba Evi- Avare Yıllar), Yaşar Kemal (İnce Memed), Kemal Bilbaşar (Cemo), Aziz Nesin (Namus Gazi), Muzaffer İzgü (İlyas Efendi), Bekir Yıldız (Kara Vagon), Oktay Akbal (Suçumuz İnsan Olmak), Kemal Tahir (Sağırdere), Tarık Dursun K. (Bağrı Yanık Ömer-Güzel Zeynep), Halil Beşbargil (Bozuk Düzen Okulu), Ellâ-(an Cem Güney (Kerem ile Aslı)...

başyazı

Başı 1'de

renkli tv ve

kanizmasının çeşitli bölümlerini açıkladıkça, yani halka gerçekleri açıkladıkça, sermaye rahatsız oluyor. Bu gelişmeler meslek odalarının açıklamalarının ne denli haklı olduğunu kanıtlıyor.

Altın çizilmesi gereken diğer bir nokta şu. Meslek odaları yıllardır çeşitli gerçekleri bilimsel olarak dile getirdi. Montaj sanayiine karşı çıktı. Yabancı sermayeye karşı çıktı. Dışa bağımlı enerji politikasına karşı çıktı. Ortak Pazara karşı çıktı. Bütün bu karşı çıkışların maddi dayanaklarını sonuçlarıyla birlikte açıkladı. Her defasında da odalar bu haklı çıkışlara karşı, tutarlı olmayan demagojik cevaplar buldu. Sermaye sözcüleri bir kere olsun, meslek odalarının bu uyarılarına kulak asmadı. Doğası gereği kulak asamazdı da zaten. Sadece meslek odalarını siyasetle uğraşmakla suçlayabildi. Teknik elemanlar «kendi gücümüze dayanalım» dedikçe, sermaye dışa yaslandı. Ama bütün bu gelişmelerden sonra ne oldu? Bugün başta koç grubu olmak üzere bütün sermayeciler Ortak Pazara karşı çıkmaya başladı. Sabancı grubu kendi alanında «kendi gücümüze dayanalım» sloganı atmaya başladı. Elektrik kısıntıları olmaya başladıkça, sanayi, ihtiyacı olan elektrik enerjisini bulamadıkça, sermaye sesini yükseltmeye başladı. Yani, meslek odalarının yıllardır dile getirdikleri gerçekler, yeni yeni farkedilmeye başlandı. Bu yeter mi? Elbette yetmez. Gerçekçi çözümler bulmaya ve uygulamaya sermayenin niteliği yetmeyecek. Bundan böyle de meslek odalarının halktan yana gerçekçi uyarıları dile getirilecek. Bu uyarılar hep kulak ardı edilecek. Ta ki, işçiden yana, köylüden yana, memurdan ve teknik elemandan yana bir iktidar kurulana dek.

Bu saptamalar ışığında, defalarca dile getirdiğimiz çalışma anlayışımızı yinelemek gerekirse:

Meslek odaları herşeyden önce bir meslek örgütüdür. Kendi uzmanlık alanlarında tutarlı çalışmalar yapar. Üyelerinin somut sorunlarını ve isteklerini dile getirir. Ancak kesinlikle belirtilmelidir ki, mesleki alanlardaki ve üyelerin somut sorunlarıyla ilgili çalışmalar hiçbir zaman siyasetten soyut bir olgu değildir. Hidrolik santrallere, dayalı bu enerji politikası istemek veya renkli televizyona karşı çıkmak ne denli siyasetle ilgiliyse, petrole dayalı santraller önermek veya renkli televizyon istemek de o denli siyasetle ilgilidir. Önemli olan bu siyasetin halktan yana mı yoksa halka karşı mı olduğudur.

ZAM VAR MI...

Başı 1'de

düşük maliyete sahip olmasına rağmen normal tip TV'ye çok yakın bir fiyatla (4.300.— Liraya) satılmaktadır.

Ayni durum buzdolaplarında da görülmüştür. Daha önce piyasada 3.875.— liraya satılmakta olan buzdolaplarının yapımı durdurulmuş, 12,5 ayaklık buzdolapları piyasaya sürülmüştür. Bunların satış fiyatı ise 4.290.— liradır. Bir yandan Fiyat Kontrol Komitesine % 30 zam talebi ile başvurulmuşken, öte yandan % 30 zam talebi fiilen gerçekleşmiş olmaktadır.

Ayrıca Fiyat Kontrol Komitesi yönetmeliğinde yapılan değişiklikle, ithalata dayalı üretime % 30 dolayında fiyat artırımı getirildiği de uzmanlarca bildirilmektedir.

Maliye Bakanlığının model ve tip değiştirilerek yürürlüğe sokulan zam kararlarına engel olmaya çalışmak yerine, gerçekleri örtme yoluna gitmesi üzücüdür.»

Son kararla elektrikli ev aletlerine ikinci zam yürürlüğe konmuş olmaktadır.

ÜYELERİMİZDEN

Üyemiz Sayın Orhan Özcanlar Sayın Bayan Tülay Şensöz ile nişanlanmıştır. Nişanlıları yürekten kutlarız.

Üyemiz Sayın İlhan Erdemir Sayın Bayan Fadime Erkoyuncu ile 23 - Kasım - 1975 tarihinde evlenmişlerdir. Evlileri kutlar, esenlikler dileriz.

KAYBIMIZ

Geçtiğimiz yılın aralık ayının 29. günü üyelerimizden Mesut Kanbak aramızdan ayrıldı.

Mesut Kanbak, 1942 de İstanbul'da doğmuş, Kadırga İlkokulundan sonra Sultanahmet Sanat Enstitüsünü ve İstanbul Yıldız Teknik Okulunu bitirmişti.

Kanbak, mühendislik hizmetine Ankara'da PTT de çalışarak başlamıştı. Askerlik görevini bitirince İETT de sürdürdü çalışmalarını. Beyazıt Şebeke Müdürlüğünde mıntıka mühendisliği, Sağmalcılar mıntıka amirliği, Beyazıt'ta müdür muavinliği yaptı. Şubat 974 ten beri de serbest çalışıyordu.

Reha ve Süha adlı iki çocuğu olan Mesut Kanbak'a 975'in eylül ayında akciğer kanseri teşhisi konmuştu.

Eşine, çocuklarına, dost ve akrabalarına başsağlığı dileriz.

KAMUOYUNA

Başı 1'de

Özel kesmide çalışan teknik elemanlara iş güvenliği sağlanmalı, kağıt üzerindeki sendikal haklar işler hale getirilmelidir.

Tüm memur kesiminin ileri bir adım olan sendikal haklar için mücadele ettiği bir ortamda, 400.000 işçinin memur yapılmak istenmesi, iktidarın çalışanların demokratik haklarına karşı olduğunu ortaya koyan somut bir örnektir. Bu girişim derhal durdurulmalıdır.

İşçi memur ayrımı konusunda anti demokratik gelişmeler sürerken, işçilerin istedikleri sendikayı seçme hakkının ellerinden alınması bu yolda yeni bir aşama olmuştur.

Yeni bir yasa hazırlanarak, işçilerin istedikleri sendikayı özgürce seçmeleri yasallaştırılmalıdır.

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ:

Anayasaya aykırılığı Anayasa Mahkemesi kararıyla belgelenen yargı bağımsızlığını zedelediği, tabii hakim kavramına aykırı düştüğü, yetkili uzmanlar ve Barolar Birliği tarafından açıklanan; Devletin güvenliğini dilden düşürmeyen Hitler ve Mussolini rejimlerinde faşizmin en etkin araçlarından biri olduğu bilinen Devlet Güvenlik Mahkemeleri tümüyle kaldırılmalıdır.

MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR:

Çalışanların ekonomik durumlarını düzeltici tedbirler almayan, işçilerin demokratik haklarını geri almayı görev edinen, teknik elemanlara ve tüm memurlara baskı, terör ve kıyımdan başka birşey getirmeyen, enerji politikamızı Dünya Bankası ve emperyalist tekellerin istediği doğrultu belirleyen, yüksek öğrenim gençliğinin can güvenliğini ortadan kaldıran halkımızın giderek gelişen ekonomik ve demokratik mücadelesini sıkıyönetimle tehdit eden MC hükümeti demokratik yollarla iktidardan düşürülmelidir.

devlet güvenlik

Başı 3'de

göreve devam etmesi olağanüstü önemlidir. DGM yasası, tabii hakim kavramının geniş anlamına aykırı düşmektedir. Anayasamızın kuvvetler ayrılığı ilkesine de aykırıdır. Çünkü hükümetlere, atanacak hakimi istekleri doğrultusunda seçtirme yetkisi tanımaktadır. Asker hakimlerin DGM'ne katılmasında hiçbir hukuki gereklilik yoktur.

Anayasa Mahkemesi, kaldırılan mahkemelerin bir yıl göreve devam etmesine karar vermemeliydi. Çünkü bir boşluk doğmayacaktı. Davalar sivil mahkemelerde görülebilirdi.»

Öztekin Tosun:

«DGM, ulkemizde otoriter rejime doğru kayış olduğu dönemde ortaya çıkmıştır. Fransa'da DGM'nin kuruluşu yargı birliğine gidişin ürünüdür. Bir sürü özel mahkeme ortadan kaldırılmıştır. Bizde ise yargı birliğinde özel mahkemelere gidiş yönünde kurulmuştur.

Askeri hakimler Milli Savunma Bakanlığının ataması ile görev almaktadır.

DGM'nde ön soruşturma yok tur deniliyor. Oysa vardır ve bu işi savcılar yapmaktadır. Savcıların, ifade değiştiren sanıkları emniyete gönderdikleri de bilinen bir gerçektir.

Sanığın reddettiği yargıçın, kendi redci hakkında karar vermesi de otorite belirtisidir.

DGM yasasının anayasaya aykırı olmadığı inancındayım. Çünkü anayasa değiştirilerek DGM yasasına uydurulmuştur. Ancak demokratik düzene ve anayasanın genel ilkelerine ay kırıdır.

Asker hakimler yasaları fark lı uygulayan görüş açısına sahip oldukları için bu mahkemelere alınmışlardır.

Erdoğan Teziç:

Yasaların iptalden sonra yürürlükte kalması yalnız Türkiye ve Avusturya'da vardır. Kuruluş yasası iptal edildiğine göre DGM'nin görev yapmaması gerekir. Bir yılda bu mahkemelerin ne olacağına karar verilecektir

7. teknik kongremiz

Başı 3'de

ise 1153 Kwh/kişidir.

● 1987 yılına kadar kurulacak elektrik santralları için 213 milyar T.L. ve faizler için de 179 milyar T.L. karşılığı döviz gereklidir. Bunların nasıl karşılanacağı belli değildir.

Enerji sorunumuzla ilgili ülke çapında çok önemli görüşlerin sergilendiği kongreyle ilgili geniş yayın Elektrik Mühendisliği Dergisinde yer alacak. Biz burada sunulan bilgilerden çok ilginç bulduğumuz birkaç cümleyi vermekle yetineceğiz:

● Bir ülkede işleyen santralların kurulu gücü ile yapım halindeki santralların kurulu gücü arasında belirli bir oran olmalıdır. Bu oran Türkiye için %66 olması gerekirken hiçbir zaman gerçekleşmemiştir.

● Plan hedeflerine göre yatırımlar gerçekleşse bile kişi başına elektrik üretimi 1987 de 1165 Kwh olabilecektir. Yunanistan'da 1071 de ulaştığı değer

● 12 ayrı bölgede bulunan linyit rezervlerimizin 8 bölgesi özel kesimin elinde ekonomik, olmayan bir biçimde kullanılmaktadır.

● Linyit ve su potansiyelimiz 1995'e kadar, enerji ihtiyacımızı karşılayabilecek kapasitededir.

● Türkiye sobalarla aydınlatılmaktadır. Akkorflamanlı lambaların % 60'ı flüoresan lambalarla değiştirildiği taktirde, yılda 1,35 milyar kwh enerji tasarrufu sağlanabilir. Bu değer Türkiye'nin bir yıllık enerji üretimi artışına eşdeğerdir.

● Köy elektriklendirilmesi, siyasal iktidarların yaymaya çalıştığı oranda gerçekleşememektedir. Bugüne kadar 6500 köy plan hedeflerinin gerçekleşmemesinden dolayı birikmiştir.

genel kurulumuz

Başı 1'de

mesi sırasında verilen iki öner ge ile «S.M.M. bürolarında çalışanların ücret ve sosyal haklarına yeni yönetim kurulunun ilgi göstermesi» ve «İstanbul Şubesince Genel Merkeze ödenen yüzde otuz ödeneğin yüzde yirmiye indirilmesinin Merkez Genel Kuruluna önerilmesi» karar altına alındı.

Yönetim Kuruluna Yüksel Birdal, Yavuz Çizmeci, Alâaddin Anahtarcı, Gönül Taylan, Berkay Günay, Hüseyin Yeşil ve Hanna Can, Denetim Kuruluna Selçuk Esen, Karabey Kalkan ve Atillâ Özsöz seçildiler.

İSTANBUL'DA TÜM ODA GENEL KURULLARI YAPILDI

Geçtiğimiz Ocak ayında İstanbul'daki tüm mühendis ve mimar odaları şubelerinin genel kurulları yapıldı. Odaların İstanbul şubelerinde geçen dönemde olduğu gibi bu dönemde de devrimci, anti-emperyalist yönetim kurulları göreve getirildi.

İzmir Şubemizin 24 ocak günü yapılan genel kurulunda da odamızın son yıllarda savunduğu görüşleri benimseyen arkadaşlarımız kazandı seçimleri. Yönetim kurulunun ilk toplantısında görev bölümü sonuçlandırıldı. Buna göre Ergun Elgin Başkan, Yüksek Leventoğlu Başkan Yardımcısı, İrfan Arabacı Yazman, Muammer Göksel Sayman, Aclan Kural, Muammer Argün ve Ömer Güner üye olarak çalışacaklar.

AYDINLIĞA DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ: YÜKSEL BİRDAL/SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ERSİN KAYA/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL TELEFON: 48 50 52/EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR /AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR/DİZGİ: KARDEŞ MATBAASI/BASKI KARACA OFSET/İLAN FİYATI:

7.2.1976